

Nálezy mincí v Jaschkeho fulnecké kronice

Květoslav Growka – Jana Hradilová

Fulnecký měšťan Felix Georg Jaschke (1756-1831) shromáždil a do 13 svazků rukopisné kroniky *Fulneker Sammelchronik oder Quodlibet* sepsal rozmanité informace týkající se jeho města.¹ Výsledky jeho vášně jsou však problematické – značný poznávací přínos je zastřen zvláštní pracovní metodou, neboť po přepsání všechny podklady a prameny zničil a nelze tedy mnohá fakta ověřit v originále. Jaschke nebyl schopen věc kriticky posoudit, opisoval vše, co se mu naskytlo, a proto je zapotřebí obezřetnosti při nakládání s informacemi z jeho kroniky. Z tohoto pohledu se dají posuzovat i numismatické záznamy, zejména z doby posledních dvou let jeho života. I když se jedná o naprosté marginálie, mohou přece jen doplnit zprávy o nálezích mincí z daného regionu, což je jedním ze základních úkolů české, resp. československé numismatiky.² Jaschkeho numismatické zápisy lze rozdělit do dvou okruhů. Prvním jsou zprávy o soudobých nálezích, druhým pak opisy pramenů. Autorem připojených kreseb mincí byl zřejmě Franz Kledenský, fulnecký soukeník a amatérský malíř, který do Jaschkeho díla namaloval desítky vedut, portrétů a různých žánrových vyobrazení.

Záznamy z roku 1830 jsou soustředěny do X. svazku kroniky:

Dne 18. 6. 1830 našel syn Paula Hilschera Karl při koupání v Děrenském potoce dvě tolarové mince.³ Jaschke si dle letopočtu na mincích poznamenal, že jsou 233 let staré. Podle vyobrazení (Obr. 1) lze mince určit následovně:

*Sasko, společná vláda Christian II., Johann Georg a August (1591-1611), mincovna Drážďany, mincmistr Hans Biener, tolar 1597.*⁴

Dne 18. 6. 1830 koupil řeznický mistr H. Dill měšťanský dům se šenkem čp. 43 a musel opravit střechu. Pod ní našel překvapivě blýskavý zlatý dukát.⁵ Podle vyobrazení (Obr. 2) lze mince určit následovně:

*Uhry, Ladislav Pohrobek (1453-1457), mincovna Kremnica, dukát s postavou sv. Ladislava.*⁶ Jedná se o 1. typ dukátu, raženého r. 1453 po korunovaci malého dítěte Ladislava na uherského krále. Jde o cenný nález, protože na Slovensku bylo nalezeno pouze 16 dukátů tohoto „panovníka“.

27. 6. 1830. V zápise čteme, že před pár dny našel pan v. Managetí, praktikant ekonomie u ředitele fulneckého panství Kunze, pocházející z Vídně, na bramborovém poli na zámeckém předhradí stříbrnou minci. Jaschke ji zakreslil a poznamenal, že pochází z roku 1234, a tudíž je 596 let stará.⁷ Protože neměl žádné znalosti z numismatiky a nevěděl, že do první datované české mince - dukátu Vladislava II. Jagellonského z roku 1511 – šlo výhradně o němé ražby, letopočet špatně přečetl, aniž by zapochyboval. Pokud zůstaneme věrni jeho údivu nad stářím mince, poznamenejme, že se zmýlil o řádově 500 let. Podle vyobrazení (Obr. 3) lze mince určit následovně:

*Slezsko, knížectví Württemberg – Olešnice, Christian Ulrich (1697-1717), mincovna Olešnice, varďajn Christian Loh (CVL), troják 1704.*⁸

10. 7. 1830. Ve Fulneku bylo levně zakoupeno pět stříbrných ražeb, které po sobě zanechala jedna stará řádová sestra.⁹

Podle vyobrazení (Obr. 4) lze ražby určit následovně:

1. neurčeno¹⁰

2. *Svatojiršský tolar, ražený v 17. století v Kremnici mincmistrem Beneto Valierem.* Spíše než platidlo sloužil jako amulet, měl chránit před úrazem při jízdě na koni, při válečném tažení nebo nebezpečné plavbě. Nejvíce byly raženy během třicetileté války.¹¹

3. *Benátky, Carlo Ruzzini (1732-1735), dukato bez letopočtu.*¹²

4. *Rakousko, větší peníz na uzdravení císařovny Marie Terezie od neštovic, 1767.*¹³

5. neurčeno¹⁴

V XI. svazku kroniky najdeme jediný záznam o nálezích mincí z roku 1831:

25. 4. 1831. Když obchodník Blasch ve svém výčepu u Horní brány prováděl malou přestavbu, našel staré mince, „jak jsou na obrázcích znázorněny“.¹⁵ Počet mincí činil 220 ks v údajné ceně 22 krejcarů stříbra. Mince byly skryty v hlině pod jednou dlaždicí, uložené v hliněné nádobce. Podle vyobrazení (Obr. č. 5) lze mince určit následovně:

*Slezsko, město Svidnice, půlgroš 1526 s královskou korunou a titulem krále Ludvíka Jagellonského.*¹⁶

*Waldek, knížectví, společná vláda Franz, Wilhelm Ernst a Christian (1591-1597), 2-krejcar (půlbatzen) bez letopočtu s titulem císaře (a českého krále) Rudolfa II.*¹⁷

Pokud by se jednalo o 220 mincí složených pouze z těchto dvou druhů, šlo by o mimořádný nález, který by si zasloužil další zkoumání. Známé dobu uložení – po r. 1597, evidentně před třicetiletou válkou. Také regionální skladba mincí může vypovídat o původu majitele pokladu, který ho v šenku ukryl. Podle sdělení Mgr. Renáty Jaškové z Muzea Novojičínka se však tento depot nedochoval.

Zcela ojedinělým Jaschkeho záznamem je opis textu o „jidášském groši“ *Copirt aus den Schriften des Pater Abraham*,¹⁸ který též svědčí o autorově pouhém opisovačství. Uvádí svědectví nějakého Budeca o stříbrné minci (Silberling), kterou bylo „arcinízkému bídáku Jidášovi“ zapláceno za zradu Ježíše. O pravosti mincí, původem z Paříže, Říma a Jeruzaléma, nebyl původce textu zcela přesvědčen. Připojil vyobrazení obou stran mince (Obr. č. 6). Dodejme, že pochybnost je v tomto případě zcela namístě. V numismatickém bádání najdeme řadu protichůdných názorů, jakými konkrétními mincemi byly „jidášské groše“ (Blut-Geld). Jidáš mohl svou odměnu přijmout v římských denárech císaře Tiberia (14-37 p.K.), nejsou však vyloučeny tetradrachmy, ražené v Sýrii, či velmi rozšířené tetradrachmy fénického města Tyru.¹⁹

V žádném případě ale nejde o Jaschkem vyobrazenou minci. Ta patří mezi devocionálie²⁰ - jde o napodobeninu šekelu raženého za I. židovského povstání z let

60-70, který nesl na averzu obraz perličkou zdobeného poháru s krví a na reverzu snítku se třemi granátovými jablky.²¹ Tyto napodobeniny se začaly razit v lužickém městě Zhořelci (dnes Görlitz v SRN, druhá část města Zgorzelec je součástí Polska) od 16. století po zřízení tamní Lorety s Božím hrobem v letech 1481-1489. Nesou stejný motiv poháru s krví, ale na reverzu vavřínovou větev, legenda v opise je provedena moderním hebrejským písmem.²² Razily se z nízkokaratového stříbra i v méně hodnotných kovech²³ než ve stříbre až do 19. století a byly prodávány věřícím jako pamětní pouťové zboží s odkazem na biblických „třicet stříbrných“. Zdá se, že se mince původně nacházela ve fulneckém augustiniánském klášteře, který Jaschke po jeho zrušení r. 1785 i s knihovnou a archivem koupil. Oporu pro toto tvrzení lze najít v záznamech z inventářů jiných klášterů,²⁴ šekely jsou uloženy i v numismatických muzejních sbírkách.²⁵

Závěrem konstatujeme, že i přes svou omylnost poskytl kronikář Jaschke numismatice doposud nevyužitý pramen, který zaplňuje další bílé místo na mapě mincovních nálezů.

- ¹ O něm naposledy Bibliografický slovník Slezska a severní Moravy. Sešit 1, Ostrava–Opava 1993, s. 55. Jaschkeho kronika je uložena v Moravském zemském archivu v Brně, G 13, Sběrka rukopisů německého historického spolku, inv. č. 47.
² Nálezy mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Nohejlová-Prátová, E. (ed.), I - IV, Praha 1955-1958. Soupis neregistruje žádný nález z Fulneku.
³ Fulneker Sammelchronik oder Quodlibet, X. sv., inv. č. 47j, s. 189.
⁴ Podobný jako KM 15, viz Krause, Ch. L. – Mischler, C.: Standart catalog of World Coins. II. Ed., Iola 1995.
⁵ Fulneker Sammelchronik oder Quodlibet, X. sv., inv. č. 47j, s. 185.
⁶ Hlinka, Jozef: Kremnické dukáty vo svetle nálezov mincí na Slovensku. In: Slovenská numizmatika V, Bratislava 1978, s. 18-19.
⁷ Fulneker Sammelchronik oder Quodlibet, X. sv., inv. č. 47j, s. 200.
⁸ SJ 328 viz Saurma-Jeltsch, Hugo v.: Schlesiensche Münzen und Medaillen. Breslau 1883; FS 2432 viz Friedensburg, Ferdinand – Seger, Hans: Schlesiens Münzen und Medaillen der neueren Zeit. Breslau 1901; Kop. 6270 viz Kopicki, E.: Ilustrowany skorowidz pieniędzy Polskich i z Polską związanych. Cz. 1, Warszawa 1955.
⁹ Fulneker Sammelchronik oder Quodlibet, X. sv., inv. č. 47j, s. 226.
¹⁰ Ražbu nelze určit, protože originál byl evidentně z jedné čtvrtiny nedoražen, rovněž legenda na minci je pochybně opsána, takže ani slovníky zkratek na mincích nemohou pomoci.
¹¹ Petrán, Zdeněk – Radoměský, Pavel: Ilustrovaná encyklopedie české, moravské a slezské numismatiky. Praha 2001, s. 207; Nohejlová-Prátová, Emanuela: Základy numismatiky. Praha 1975, tab. 29, č. 2.
¹² KM 1540, viz Krause – Mischler, opak. cit.
¹³ Skrbek, Bedřich: Mince království českého za panování rodu habsburského od roku 1526. Díl III, Pardubice 1891-1916, tab. CXLVI, č. 1370.
¹⁴ Viz pozn. č. 10.
¹⁵ Fulneker Sammelchronik oder Quodlibet, XI. sv., inv. č. 47k, s. 103.
¹⁶ Mincovna ve slezském městě Svidnice (dnes Polsko) razila již od konce 13. století. Roku 1517 si zde zřídil vlastní mincovnu král Ludvík Jagellonský (1516-1526), která razila ve velkém množství tyto půlgroše. Podle opisu mince MONETA CIVITA SWIDNIC se

- jednalo zřejmě o ražby městské. Petrán – Radoměský, opak. cit., s. 208-209; Vorel, Petr: Od pražského groše ke koruně české. Praha 2000, s. 99.
¹⁷ Valdek, malé knížectví ve středním Německu v povodí řeky Edery mezi Hesenskem a Vestfálskem. Mince se zde razily již od r. 1250. Batzeny (tj. čtyřkrejcar) pocházely původně ze Švýcarska a odtud se rozšířily jako velice populární mince po celém Německu.
¹⁸ Fulneker Sammelchronik oder Quodlibet, VIII. sv., inv. č. 47h, s. 100-101.
¹⁹ Petrán – Radoměský, opak. cit., s. 99.
²⁰ Nohejlová-Prátová, opak. cit., s. 93.
²¹ Mikolajczyk, Andrej: Leksykon numizmatyczny. Warszawa – Łódź 1994, s. 287; Petrán – Radoměský, opak. cit., s. 211.
²² Fengler, Heinz a kol.: Lexikon der Numismatik. Berlin 1982, s. 156-157.
²³ Nohejlová-Prátová, opak. cit., tab. 28, č. 6.
²⁴ Filipow, Krzysztof: Jidášovy stříbrňáky. Numismatické památky suprašleského monastýru. In: Mincovnictví církevních institucí ve střední Evropě, D. Grossmannová – J. T. Štefan – J. Videman (ed.), Kroměříž–Ostrava 2009, s. 103-112.
²⁵ Muzeum historického města Krakova, viz http://www.mhk.pl/zbiory_numizmaty.php

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

Obr. 6

Dvě nově zjištěné heraldické památky v Bílovci (Dodatek č. 1 k soupisu heraldických památek Novojičínka)

Karel Müller – Radek Polách

Když jsme sestavovali soupis heraldických památek na Novojičínku, snažili jsme se o podchycení veškerých kamenných artefaktů v exteriérech, ale i v interiérech objektů.¹ Byli jsme si ale vědomi toho, že některé exempláře nám mohou uniknout a že časem budeme muset náš katalog aktualizovat, resp. doplnit o nově nalezené erby. A skutečně se nám podařilo od té doby nalézt několik nových znaků, které chceme postupně zveřejnit alespoň na stránkách Vlastivědného sborníku Novojičínka. Budeme se při tom držet schématu, který jsme použili v již vydaném soupisu, pouze citovanou literaturu zařazujeme do připojených poznámek.²

BÍLOVEC

ZÁMEK (AREÁL), nemovitá kulturní památka č. r. 8-1529

03.15 Erb rodu Pražmů z Bílkova ze druhé poloviny 16. století (Obr. 1)

Starší z nich je umístěn na stěně přízemní chodby levého, severního křídla bíloveckého zámku. V drobném renesančním oboustranně vykrojeném štítě je vytesáno jelení paroží o třech výsadách s horní částí lebky. Štítek je poměrně rustikálně proveden a navíc byl ještě v novější době zalíčen, takže reliéf není příliš zřetelný.

Rod Pražmů z Bílkova vlastnil bílovecké panství od poloviny 16. století.³ Jako ostatní zdejší pražmovské heraldické památky erb zjevně souvisí s radikální přestavbou zámku v Bílovci, prováděnou Bernardem Pražmou z Bílkova v poslední třetině 16. století.⁴

SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO, nemovitá kulturní památka č. r. 8-1530/2

03.16 Znak města Bílovice z roku 1784 (Obr. 2)

Drobný kamenný reliéf o rozměrech přibližně 15 x 15 cm, vytesaný na horní římsě čelní strany pískovcového podstavce sochy sv. Jana Nepomuckého, umístěné v areálu farního kostela sv. Mikuláše. Sochu včetně soklu restauroval v roce 2008 Jakub Gajda.

V robustní barokní boltcové kartuši s oválným štítem je vytesáno městské erbovní znamení – zavinutá střela.⁵

Latinský nápis s chronogramem na zadní straně podstavce informuje o tom, že sochu nechalo v roce 1784 pořídit městské zbožné bratrstvo.⁶

¹ Müller, Karel – Polách, Radek – Zezulčík, Jaroslav: Kamenné svědectví minulosti. Nový Jičín – Praha 2008.

² Pro úplnost na tomto místě doplňujeme nejnovější pojednání o merkách v Příboře (č. 19.20 a 19.21) – Koudelová, Jana: Výpovědní hodnota dochovaných znaků, merk a fragmentů výzdoby na fasádách měšťanských domů v Příboře. Zprávy památkové péče 68, 2008, č. 6, s. 471-479.

³ Základní informace o rodu a jeho erbu podává např. Pilnáček, Josef: Staromoravští rodové. Vídeň 1930, s. 347-348. Nejnověji podrobně Stibor, Jiří: Pražmové z Bílkova. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, sešit 7, Ostrava 1996, s. 87-95.

⁴ K zámku a jeho stavebnímu vývoji viz Gavendová, Marcela – Koubová, Marta – Levá, Pavla: Kulturní památky okresu Nový Jičín. Nový Jičín – Ostrava 1996, s. 17-18; Tichánek, Jiří – Šerý, Zdeněk: Šlechtická sídla na Novojičínsku. Opava 2003, s. 28-37.

⁵ Ke znaku města Bílovice viz např. Čarek, Jiří: Městské znaky v českých zemích. Praha 1985, s. 77.

⁶ Matzke, Josef: Religiöse Barockdenkmäler. III. Nordmähren und Schlesien. Königstein/Taunus 1972, s. 51-52 (uvádí dataci k roku 1782); Gavendová, Marcela – Koubová, Marta – Levá, Pavla: Kulturní památky okresu Nový Jičín. Nový Jičín – Ostrava 1996, s. 14; Samek, Bohumil: Umělecké památky Moravy a Slezska I. Praha 1994, s. 50 (uvádí dataci k roku 1783). Žádný z těchto titulů ale existenci znaku nezmiňuje.

ZPRÁVY

Vlastivědný sborník Novojičínska, sv. 60/2010

Odešel Jan Hanák

Karel Chobot

Devadesátiny významného regionálního badatele, historika, pedagoga a ředitele Gymnázia v Novém Jičíně ve výslužbě, vynikajícího rétora, dlouholetého předsedy redakční rady Vlastivědného sborníku okresu Nový Jičín, autora odborných studií i drobnějších statí, člena Klubu rodáků a přátel města Nového Jičína, pana profesora Jana Hanáka bychom si připomenuli 1. dubna 2010. Bohužel čas vyměřil jeho dnům jiný závěr. Slovy Marca Tullia Cicera „oheň dohořel a zhasl“. Tak jako silný kůň, jenž v závodě olympijském se často vítězem stal, léty malátný si hověl, aby konečně došel vnitřního klidu a závěrečného rozuzlení.

Jan Hanák patřil mezi významné osobnosti regionální historie a vlastivědy okresu Nový Jičín po roce 1945. Rodák z kraje slunce a vinné révy - Hustopečiči u Brna, kde 1. dubna 1920 v rodině malozemědělce a koláře jako sedmý z devíti dětí přišel na svět vezdejší. Studoval sice po základní škole na hustopečském reálném gymnáziu, ale nacistický zábor ho donutil dokončit středoškolská studia na gymnáziu v Židlochovicích maturitou v roce 1940. Za války byl totálně nasazen v Německu jako kolář (dědictví otcovy profese), později pracoval jako dělník zákopových prací. Po osvobození vystudoval v letech 1945-1948 obor dějepis - zeměpis na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V našem regionu zakotvil od padesátých let, kdy svůj život trvale spojil s Novojičínskem. Pedagogické povolání vykonával postupně na státním reálném gymnáziu v Ostravě (1948), Bílovci (1948-1955) a Novém Jičíně. V našem městě byl pověřen zřízením pedagogické školy pro učitele národních škol a stal se pak jejím prvním ředitelem v letech 1955-1961, tedy do jejího zániku. Následující školní rok 1960/1961 působil jako zástupce ředitele Střední zemědělské technické školy v Novém Jičíně - Žilině a poté v letech 1962-1972 zastával funkci okresního školního inspektora a vedoucího pedagogického oddělení odboru školství Okresního národního výboru v Novém Jičíně. V roce 1972 byl jmenován ředitelem novojičínského gymnázia a současně se v roce 1976 stal ředitelem vznikající Střední ekonomické školy, která v prvních letech tvořila součást gymnázia, než se přestěhovala do Šenova u Nového Jičína. Obě ředitelské funkce vykonával až do odchodu do penze v roce 1980. V době působení v Bílovci spravoval rovněž muzeum a tehdejší okresní archiv, který v roce 1952 zřídil a až do roku 1955 vedl.

Na veřejnosti byl Jan Hanák znám nejen jako středoškolský profesor, ale také jako regionální historik, a to z řady přednášek, článků a studií o Novojičínsku především ve Vlastivědném sborníku okresu Nový Jičín, který v roce 1967 s dalšími podobnými nadšenci pro vlastivědu a regionální dějiny zakládal. Zabýval se místopisem, historií a současností novojičínského školství, okupací a proměnami okresu a města od konce II. světové války po současnost, vývojem české a německé společnosti v Novém Jičíně a okolí od konce 19. století. V poslední době publikoval

i ve sborníku Poodří. Zákonitě se stýkal a úzce přátelil s generací archivářů a historiků, kteří se dějinami Novojičínska zabývali, z nichž na tomto místě připomeňme alespoň dvě jména: blízkého přítele Jaroslava Štindla a PhDr. Adolfa Turka, nestora severomoravských archivářů, jehož odborným radám se vždy ochotně a rád podřídil.

Jako středoškolský profesor či později ředitel gymnázií vychoval stovky studentů, z nichž mnohé zapálil pro dějiny a historii regionu. Z odborných studií posledních desítek let připomeňme, že nejpozoruhodnější z nich byla věnována historii židovské náboženské obce v Novém Jičíně, další objasňují osobnosti české i německé kultury v Novém Jičíně. Jan Hanák je rovněž spoluautorem některých publikací (např. s Adolfem Turkem „Děrné 1293-1993“, vydané v roce 1993). Napsal též o dějinách novojičínského gymnázia v Almanachu, vydaném v roce 2001, publikoval i mnohé drobné vlastivědné příspěvky na stránkách Novojičínského zpravodaje, byl častým a aktivním účastníkem akcí organizovaných Klubem rodáků a přátel města Nového Jičína, především přednášek, besed či exkurzí. Ještě v jeho pětadesátiletých letech jsme ho téměř každý potkávali při jeho pěších procházkách na Skalky a Svinec.

Jan Hanák zemřel v posledních březnových dnech a početná novojičínská veřejnost se s ním rozloučila v pátek 26. března 2010.

Novojičínský umělec a tiskař František Cahel

(*Poteč 7. 11. 1938 †Nový Jičín 29. 7. 2010)

Michal Mocek

Ještě po šedesáti letech dokázal nakreslit už dávno zničený obraz Krista, který na něj shlížel z dřevěného kříže na okraji pooderské vesničky Děrné, když tudy jako malý chlapec vodil dobytek na pastvu. Zpočátku ale vůbec nebylo jisté, že se František stane výtvarným umělcem. V rolnické rodině se s takovou kariérou obvykle nepočítalo. Navíc František nejen rád kreslil - rád také hrál divadlo a když bylo třeba, dokázal si poradit s nejrůznějšími technickými problémy.

Svou roli asi sehrál těžký pracovní úraz ve Vítkovických železárnách v Ostravě, po němž byl přerazen do propagačního oddělení téhož závodu. Po několika letech práce v propagaci se dostal na Střední umělecko-průmyslovou školu v Uherském Hradišti, kde se poprvé seznámil s tím, co se mělo stát jeho osudem. Profesor R. Kubíček v něm vzbudil zájem o tisk, grafiku a také o krásné knihy a bibliofilie.

Nejdůležitější životní kapitola pro něj začala v roce 1967. Po jedné z vernisáží si jej pozval tehdejší ředitel Vlastivědného ústavu v Novém Jičíně p. Jaroslav Štindl. Tehdy spolu poprvé debatovali o založení tiskárny, která by se pokusila navázat na tradici slavných novojičínských knihtiskařů Karla Kryla a Ferdinanda Scottiho. Osudy jeho předchůdců Františka Cahela hluboce zaujaly. Však také většinu dokumentů z tiskáren Kryl a Scotti a později tiskárny Karel Kryl, které se dochovaly, zachránil právě on.

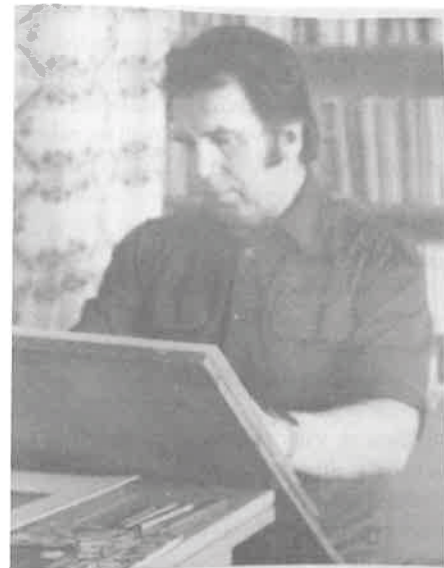
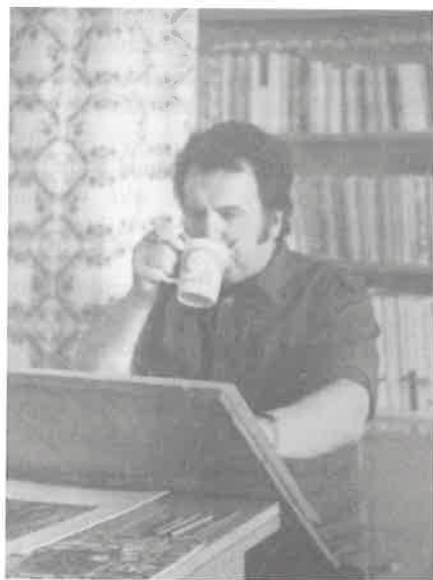
Dílna umělecké grafiky (dále DUG), jak se nová tiskárna při Vlastivědném ústavu v Novém Jičíně jmenovala, začala pracovat v prosinci r. 1969 a v roce 1970 do ní František Cahel nastoupil jako vedoucí. DUG se pro něj stala osudem. V 70. letech v době nástupu takzv. normalizace v Československu bylo toto zařízení skutečnou raritou. Snem a cílem bylo navázat na tradici tisku krásných knih. Realitou se však stala spíše tvorba nejrůznějších grafik, poněkud čistě užitekových, jako byly diplomy, čestná uznání či různé tisky pro sbory občanských záležitostí, a pouze na okraji byly vytvářeny počiny umělecké. K těm druhým patřily nejen soubory uměleckých ilustrací, ale také obrazy insignií olomoucké University Palackého a zejména pečlivě vyvedené veduty starých měst, tištěné jednotlivě i v celých souborech.

Dodnes si pamatují, jak se František naklání s lupou nad negativem jedné takové staré kresby a důkladně zkoumá, zda se podařilo zachytit všechny jemné čáry a stíny na mědirytině z ruky barokního umělce. Stejně důkladně kontroloval i to, co vycházelo z tiskařského stroje.

Za svou činnost obdržela Dílna umělecké grafiky v roce 1984 uznání Ministerstva kultury. Ani to ji však neudrželo v další činnosti. Muzejní prostory, kde byla DUG umístěna, byly pro tiskařské páce po zdravotní stránce zcela nevhodné. Po patnácti letech v těchto podmínkách František Cahel dlouhodobě onemocněl. Celý provoz byl prozatím uzavřen - i proto, že z celého kolektivu, který v DUGu původně pracoval, zůstal František osamocen.

Dalších osm let František Cahel pracoval ve výtvarném oddělení Okresního vlastivědného muzea v Novém Jičíně. Zajišťoval uměleckou přípravu a instalaci výstav, graficky upravoval katalogy výstav a pozvánky, podklady k plakátům, a když bylo třeba, natiskl potřebné texty ještě v Dílně. O oživení DUGu se muzeum pokusilo ještě jednou v roce 1992 a František byl opět pověřen vedením. Technické zařízení a stroje, do nichž se od roku 1975 téměř nic neinvestovalo, ale nemělo šanci v nových tržních podmínkách obstát. Dílna byla opět uzavřena a od r. 1994 byl František Cahel pověřen správou sbírek výtvarného umění Muzea Novojičínska, kde působil až do odchodu do penze.

Grafické úpravy knih či periodik, sochařské práce, nejrůznější restaurační zásahy i umělecké návrhy pamětních desek, firemních vývěsek či kostelních interiérů na Novojičínku potvrzují, že František Cahel byl umělec se širokým záběrem. V paměti však zůstane hlavně jako muž, který se i za cenu svého zdraví snažil oživit a obnovit slavné tradice novojičínského tiskařství.

Vzpomínka na PhDr. Ericha Šefčíka

Karel Chobot

2. července 2010 by se dožil pětadesátých narozenin archivář, muzejník a historik PhDr. Erich Šefčík. Bohužel před šesti léty 15. října 2004 zemřel. Ericha, rodáka z Kravař v okrese Opava, jsem znal již z dob svých archivářských studií v Brně na katedře archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty tehdejší Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, dnes již opět Masarykovy univerzity. Zatímco já začínal, on končil. Zaujal hned na začátku. Tehdejší vedoucí katedry, nezapomenutelný nestor středověké diplomatiky a vědec evropského věhlasu pan prof. PhDr. Jindřich Šebánek, DrSc., zavedl na počátku zimního semestru každoroční setkávání všech pěti ročníků. Tak se studentům prvního ročníku představili starší kolegové, aby si pak v rámci možností následujících pět let pomáhali. Rozhodně to pomohlo k soudržnosti všech studentů archivnictví, kterých tenkrát bylo v každém ročníku maximálně pět či šest. Pravda, nastoupilo nás třeba i deset, ale po prvním ročníku se řady ztenčily. Erich Šefčík zaujal hlučností, která ale nevadila, neboť byla doplněna vtipností, optimismem, bezprostředností komentářů bez ohledu na přítomnost členů katedry či svůj zdravotní stav. Bylo to s ním tak celý život. Uměl si dělat legraci ze všeho a všech, sebe nevyjímaje, nic mu nebylo svaté, pro rázná slůvka nechodil daleko. Když jsem nastoupil v Novém Jičíně, hned v počátcích začal pan ředitel Jaroslav Štindl hovořit o Erichovi, jeho vtipch a hlavně situacích, které zažíval a neuvěřitelným způsobem řešil v pobočce opavského státního oblastního archivu v Janovicích u Rýmařova, tehdy v jakémsi „vyhnanství“, kde v letech 1969-1977 dr. Šefčík působil. Tak jsem se s ním opět setkal a pak další léta potkával při nejrůznějších příležitostech, mimo jiné i nad články, publikovanými ve Vlastivědném sborníku okresu Nový Jičín. PhDr. Erich Šefčík archivnictví jako obor v roce 1977 opustil, na dalších 19 let se stal odborným pracovníkem Slezského muzea a poté ředitelem zámku v Kravařích. Ale pomocným vědám historickým, ať již diplomatice, či především numismatice, zůstal věrný po celý život. Jako vzpomínku a odkaz uveřejňuji následující výčet článků, publikovaných právě v našem časopise:

- Jan Jeřábek z Mořkova. Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín, č. 13/1973, str. 14-17.
 Novojičínský okres na Vischerově mapě Moravy. Tamtéž, č. 16/1975, str. 52-54.
 Tři neznámé prameny k dějinám hornictví na Fulnecku a Odersku v 16. století. Tamtéž, č. 27/1981, str. 27-31.
 Novojičínský archeolog a vlastivědný pracovník Gustav Stumpf. Tamtéž, č. 39/1987, str. 50-52.
 Machann, Clinton-Mendl, J. W.: Krásná Amerika. Tamtéž, č. 37/1986, str. 76.
 Baca Leo: Czech Immigration Passenger Lists. Tamtéž, č. 40/1987, str. 72-73.
 Janák Robert: Old Bohemian Tombstones. Tamtéž, č. 40/1987, str. 75.
 Tam za mořem je Amerika. Tamtéž, č. 41/1988, str. 75.
 Robert Janák: Old Bohemian Tombstones. Tamtéž, č. 41/1988, str. 76.
 Texasan Augustin Haidušek – rodák z Mniší. Tamtéž, č. 44/1989, str. 38-41.
 Špatný konec novojičínské měšťanky Ludmily Schwarzové. Tamtéž, č. 47/1991, str. 31-33.
 Holy Rosary Catholic church. Frenstat. Tamtéž, č. 49/1992, str. 81.
 The Czech Catholic Union of Texas. Centennial 1889-1989. Tamtéž, č. 49/1992, str. 81-82.

Osmdesáté narozeniny Václava Ptáčka

Karel Chobot

Mgr. Václav Ptáček, novojičínský rodák, skladatel, upravovatel lidových písní, pedagog, bravurní muzikant, klavírista a varhaník, vynikající sbormistr, zakladatel dětského pěveckého sboru Ondrášek, dospěl v zářijových dnech roku 2010 k významnému životnímu jubileu osmdesátých narozenin. Podobně jako pánové František Šimíček, Ludvík Pavlík, Jaroslav Štindl, Ervín Bártek, Antonín Tučapský, Miroslav Tyrála nebo dámy Olga Janovská, Anežka Michálková, Marie Běliková patří mezi skvělé osobnosti hudební historie Nového Jičína po roce 1945.

Je člověkem druhé poloviny 20. století, a to se všemi vítězstvími, vzestupy, nespravedlnostmi, pády, slávou i snahou o zapomenutí. To vše stačil i středoškolský profesor pan Mgr. Václav Ptáček ve svém životním příběhu prožít osobně. V Novém Jičíně se narodil 8. září 1930 v rodině státního zaměstnance. První problémy ho zastihují v osmi letech, v září roku 1938, neboť musí s rodinou Nový Jičín opustit. Další přicházejí v roce 1948, kdy z politických důvodů málem nesměl složit maturitu na novojičínském reálném gymnáziu. Nakonec se mu přece jen podařilo dosáhnout vysokoškolského vzdělání. Nejdříve v letech 1949-1952 absolvoval Pedagogickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, tenkrát Univerzity J. E. Purkyně, obor čeština – hudební výchova, poté v letech 1964-1969 Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, kde si vzdělání rozšířil v hudební výchově, sólovém klavíru a zpěvu. Již v době brněnských studií jako žák legendárního Františka Lýska pomáhal v jeho proslulém Brněnském dětském sboru a úzký vztah k dětským pěveckým sborům ho neopustil po celý dosavadní život. V Novém Jičíně pak dlouhá léta působil jako vážený a věhlasný profesor na zdejší střední pedagogické škole od roku 1963 až do jejího zrušení. Jak známo, Václav Ptáček v pěveckém sboru Ondráš jako zástupce uměleckého vedoucího pomáhal Ervínu Bártekovi v jeho úsilí vytvořit z amatérského pěveckého sdružení renomovaný sbor, uznávaný pro vysokou profesionalitu doma i za hranicemi. Sám osobně pak v roce 1967 založil jiné těleso novojičínského hudebního života - dětský pěvecký sbor Ondrášek, dnes ještě slavnější než Ondráš.

Nepominutelnou součástí životního díla Václava Ptáčka je hudební tvorba, zasahující do mnoha žánrů. Od úprav lidových písní, přes sborové skladby, např. stále oblíbené ženské sbory, zhudebněné texty Jaroslava Seiferta (Píseň o rodné zemi, Ukolébavka), smíšené sbory (Ave Maria), texty novojičínského básníka Jaroslava Merendy (Mému městu, Kouzelný čas) až po jeho závažnou a velmi významnou tvorbu pro děti. Vzpomeňme např. cyklus Sluníčko zpívá, dle mnohých hudebních odborníků jedno z nejúspěšnějších děl pro děti, které kladou hned vedle písní Petra Ebena, Ilji Humníka a Zdeňka Lukáše. Originální invence, hudební vtip a skvělá instrumentace, to jsou nejčastější slova hodnocení. A pak jsou tu dětské písně z televizních pořadů, např. Zazpívejte si děti, texty Ivana Janíka, nejčastějšího „dvorního“ textaře Václava Ptáčka. Zvláštní pozornost si zasluhuje Novojičínská suita pro sóla, dětský a smíšený sbor s doprovodem komorního orchestru, napsaná

a provedená ve spolupráci s Ervínem Bártekem. Opomenout nelze hudební tvorbu Václava Ptáčka k televizním pořadům V pohádce šaška Bumbáce, Z malované truhly, Co nevěděl Archimédes a mnohé další. Znamé jsou rovněž Ptáčkovy kompozice v oblasti populární hudby. Vynikající klavírista inklinující k jazzu, skvělý korepetitor, člověk všestranného záběru kulturního dění. Přes všechny jeho osobní úspěchy a úspěchy Ondrášku byl až do roku 1990 sledován Státní bezpečností a měl problémy vycestovat na Západ. Dodnes vzpomíná na situaci prvního zájezdu Ondráše do Francie, kdy mu bylo sděleno bez udání důvodu, že zůstává doma. Arogance moci.

Z osobních zálib Václava Ptáčka, dokreslující šíři jeho osobnosti připomeňme, že byl leteckým modelářem a pilotem bezmotorových letadel, člen Aeroklubu, a po roce 1990 získal pilotní licenci UL letadel v rámci Letecké amatérské asociace. Sportovní rybaření a myslivost, jimž se velmi intenzivně věnoval řadu let, to byly další koníčky.

Za své dílo a hudební činnost byl Václav Ptáček vyznamenán řadou cen, především Unii českých pěveckých sborů. Jako výraz uznání za mimořádný přínos pro českou hudbu a sborové hnutí mu byla v roce 2000 udělena prestižní Cena Františka Lýska, poskytovaná významným českým sbormistrům. Mnohokrát ho ocenilo i rodné město, mimo jiné titulem Významná kulturní osobnost roku 2004. V roce dvoutisícím pátém zkomponoval Mgr. Václav Ptáček fanfáry, které nazval Vivat Nový Jičín neboli Ať žije Nový Jičín, kterýmžto dílkem jsou zahajovány slavnostní zasedání Zastupitelstva města. Dokumentoval tak, že přes veškerá svá občasná postesknutí na zdravotní problémy zůstává čilým tvůrcem hudby, jehož díla jsou veřejností přijímána právě s takovou úctou, s jakou se sklání před celým jeho dosavadním životním umem, zasvěceným zpěvu a získávání mladých k hudebnosti a pěvecké kultuře. Jubilantovi a jeho paní, bez jejíhož přispění a pomoci by stěží mohl vše tak dokonale zvládat, upřímně blahopřejeme, těšíme se na další hudební a pěvecké aktivity, přejeme mnohá další tvůrčí léta a hluboce se skláníme před vším, co dokázal a vytvořil!

Životní jubileum Marie Sedláčkové

Alena Figarová

Je mi ctí připomenout čtenářům tohoto periodika i široké veřejnosti, že v červnu letošního roku oslavila své 70. narozeniny zakládající členka Muzejní a vlastivědné společnosti ve Frenštátě, dlouholetá pracovnice Muzea Novojičínska a Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm, botanička paní RNDr. Marie Sedláčková.

RNDr. Marie Sedláčková, 2010 (archiv M. Sedláčkové)

Narodila se 27. června 1940 v Hodoníně v rodině úředníka jako nejstarší ze tří sourozenců. Po válce se rodina katolického založení vrátila do Nového Jičína. Zde navštěvovala národní i měšťanskou školu, na jedenáctileté střední škole odmaturovala v roce 1957. Když se po maturitě z náboženských důvodů nedostala ke studiu na Vyšší pedagogické škole v Opavě, nastoupila do Okresního muzea v Novém Jičíně. Dálkově začala školu v Opavě studovat v roce 1959, na konci

prvního semestru však byla na základě anonymního udání ze studia vyloučena. Ve svém úsilí studovat nepolevila a o tři roky později zahájila dálkové studium na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, obor biologie-zeměpis, které i přes opětovné anonymní pokusy o vyloučení dokončila v roce 1968. V témže roce se přestěhovala do Frenštátu pod Radhoštěm, kde žije dosud.

Od roku 1972 vedla přírodovědné oddělení Okresního vlastivědného muzea v Novém Jičíně, účastnila se seminářů botanické komise při Ústředním muzeologickém kabinetu v Praze a své odborné znalosti si pravidelně prohlubovala na floristických kurzech ČSBS. V roce 1978 obhájila disertační práci na Přírodovědecké fakultě UJEP v Brně.

Za více než padesátileté působení v muzeu (dnes Muzeum Novojičínska) se Marie Sedláčková podílela na budování botanické sbírky především sběrem téměř 14.000 herbářových položek cévnatých rostlin (13.775 do r. 2009 včetně, NJM), které dokumentují region bývalého okresu Nový Jičín i přilehlá území severovýchodní Moravy (Opavsko, Ostravsko, Beskydské a Jesenické podhůří, Moravskou bránu, Vsetínskou kotlinu, Hostýnské vrchy, Javorníky, Moravskoslezské a Slezské Beskydy). Od 80. let minulého století spolupracovala s Botanickým ústavem AV ČR v Průhonicích na doplňování terénních údajů z moravskoslezského regionu do síťových map rozšíření cévnatých rostlin ČR v díle Fytokartografické syntézy I-4.

V uplynulém desetiletí se jubilantka převážně věnovala regionu Novojičínska. V letech 2001 – 2002 spolupracovala na mapování tří lokalit projektu NATURA 2000 (Štramberské a kopřivnické vápence, Na peklech u Bordovic a jižní část CHKO Poodří). V letech 2002 – 2003 uskutečnila terénní průzkum a fytoecologickou dokumentaci lesů Ostravska. Za svou odbornou práci obdržela Marie Sedláčková řadu cen a čestných uznání. V roce 2005 obdržela od města Frenštátu p. R. Cenu sv. Martina za celoživotní činnost v oblasti botaniky a vlastivědné práce.

Nové, významnější floristické nálezy publikovala v Additamentech Zpráv ČBS, např. Add. I., 2002, 37, pp. 73, 103; Add. II., 2003, 38, pp. 267, 276; Add. III., 2004, 39, pp. 78-79, 104, 11, 112, 126. Odborná činnost, včetně bibliografie prací dr. Sedláčkové, byly prezentovány: Duda J. (2000): RNDr. Marie Sedláčková – 60 let, Časopis Slezského muzea Opava (A), 49: 283-286. Soupis nepublikovaných prací do r. 2000 je uveden v regionálním periodiku Hlasy muzea ve Frenštátě p. R.: Anonymus (2000): Bibliografie nepublikovaných prací Marie Sedláčkové, Hlasy Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm, 17:42-73.

*Milá kolegyně, jménem všech spolupracovníků a přátel
Vám přeji pevné zdraví, spokojenost a hodně sil
do další výzkumné a publikační práce!*

Bibliografie prací Marie Sedláčkové
ve Vlastivědném sborníku okresu Nový Jičín
a v Hlasech Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm:

- Sedláčková M. (1972): Mendelův památník ve Vražném-Hynčicích. -Vlastiv. sborn. okresu Nový Jičín, Nový Jičín, fasc. 10:52-53.
- Sedláčková M. (1972): Přírodní rezervace okresu Nový Jičín. -Ibid. fasc. 8-9:46-52.
- Sedláčková M. (1973): Chráněné druhy plavuní v Oderských vrších. -Ibid. fasc. 13:58-62.
- Sedláčková M. (1973): Příspěvek k poznání vegetačních poměrů v okolí Fulneka. -Ibid. fasc. 12:41-58.
- Sedláčková M. (1974): K charakteristice bukových lesů Chráněné krajinné oblasti Beskyd v okrese Nový Jičín. -Ibid. fasc. 14:65-68.
- Sedláčková M. (1975): Květena Starojického kopce. -Ibid. fasc. 15:63-64.
- Sedláčková M. (1975): Vegetační poměry přírodní rezervace Trojačka. -Ibid. fasc. 16:61-65.
- Sedláčková M. (1977): Dokumentace výskytu chráněných druhů rostlin v okrese Nový Jičín. -Ibid. fasc. 19:56-71.
- Sedláčková M. (1978): Floristické poznámky. k výskytu mečíku střechovitého (*Gladiolus imbricatus* L.) ve Frenštátské kotlině. -Ibid. fasc. 22:59-68.
- Sedláčková M. (1983): Hrabětický les - zajímavá lokalita na Novojičínsku. -Ibid. fasc. 31:64-67.
- Sedláčková M. (1983): Nutnost ochrany ohrožené květeny na Novojičínsku. -Ibid. fasc. 31:54-64.
- Sedláčková M. (1984): K výskytu hořečku brvitého (*Gentianopsis ciliata* (L.) Ma) na Novojičínsku. -Ibid. fasc. 33:45-53.
- Sedláčková M. (1984): Vegetace lesa Bažantnice u Studénky nad Odrou. -Ibid. fasc. 34:59-64.
- Sedláčková M. (1985): Květena okolí obce Hůrky. -Ibid. fasc. 36:59-67.
- Sedláčková M. (1987): Botanické sbírky Okresního vlastivědného muzea v Novém Jičíně. -Ibid. fasc. 39:70-71.
- Sedláčková M. (1987): K výskytu vzácnějších rostlin z okolí Fulneku. -Ibid. fasc. 40:58-62.
- Sedláčková M. (1987): Zajímavé rostliny Frenštátské kotliny. -Ibid. fasc. 39:63-70.
- Sedláčková M. (1988): Zajímavá lokalita na Domorazu. -Ibid. fasc. 42:62-63.
- Sedláčková M. (1989): O návrhu chráněné oblasti Poodří. -Ibid. fasc. 44:62-70.
- Sedláčková M. (1992): K ochraně přírodního prostředí Frenštátska. - Hlasy muz. a archivu Frenštát p. R. -Ibid., 9:7-9.
- Sedláčková M. (1992): Na Lomné. -Ibid., 9:28-29.
- Sedláčková M. (1992): Přírodní rezervace Noříčí. -Ibid., 9:86-89.
- Sedláčková M. (1992): Přírodní rezervace Radhošť. -Ibid., 9:58-61.
- Sedláčková M. (1993): Přírodní památka Louky na Bystrém. -Ibid., 10:14-17.
- Sedláčková M. (1993): Přírodní rezervace Trojačka. -Ibid., 10:64-65.
- Sedláčková M. (1993): Velký Javorník. -Ibid., 10:31-33.

- Sedláčková M. (1993): Vladimír Kajdoš - botanik. -Ibid., 10:68-70.
- Sedláčková M. (1993): Zajímavá lokalita Pod Kladnatou. -Ibid., 10:91-92.
- Sedláčková M. (1994): Co je sedmikvítek radhošťský? -Ibid., 11:12-15.
- Sedláčková M. (1994): Travertinová kaskáda v Tiché. -Ibid., 11:35-37.
- Sedláčková M. (1995): Rosnatka okrouhlolistá na severovýchodní Moravě. -Ibid., 12:64-68.
- Sedláčková M. (1995): Vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*) na Frenštátsku. -Ibid., 12:13-15.
- Sedláčková M. (1996): K výskytu chráněné kapradiny u Hukvald. -Ibid., 13:69-71.
- Sedláčková M. (1996): Zajímavá botanická lokalita u Veřovic. -Ibid., R., 13:13-15.
- Sedláčková M. (1996): Poznámky k ohroženým rostlinám v okrese Nový Jičín. -Vlastiv. sborn. okresu Nový Jičín, Nový Jičín, fasc. 50:45-54.
- Sedláčková M. (1997): Chráněné a ohrožené rostliny Frenštátska. -Hlasy muz. a archivu, Frenštát p. R., 14: 7-12.
- Sedláčková M. (1997): Lokalita Na dolině - klenot lučních společenstev v Trojanovicích. -Ibid., 14:95-97.
- Sedláčková M. (1997): Závřší - zajímavá botanická lokalita u Lichnova. -Ibid., 14:60-61.
- Sedláčková M. (1997): Z historie a současnosti květeny a vegetace Kotouče u Štramberka. -Vlastiv. sborn. okresu Nový Jičín, Nový Jičín, fasc. 50:72-77.
- Sedláčková M. (1998): Chráněná krajinná oblast Beskydy - 25 let. - Hlasy muz. a archivu, Frenštát p. R., 15:87-88.
- Sedláčková M. (1998): Poznámky k nejstarším nálezům květeny Hodslavic a Hostašovic. -Ibid., 15:63-65.
- Sedláčková M. (1998): Poznámky k vegetaci údolí Lubinky. -Ibid., 15:19-21.
- Sedláčková M. (1999): Mokřady na Frenštátsku. -Ibid., 16:22-26.
- Sedláčková M. (1999): Vstavač bledý (*Orchis pallens*) na Frenštátsku. -Ibid., 16:84-85.
- Sedláčková M. (2000): Příspěvek k vegetaci a květeně okolí Hodslavic. -Vlastiv. sborn. okresu Nový Jičín, Nový Jičín, fasc. 52-53: 77-81.
- Sedláčková M. (2000): Zajímavé synantropní rostliny Frenštátska. -Hlasy muz. a archivu, Frenštát p. R., 17:3-6.
- Sedláčková M. (2000): Poznámky k vegetaci Ondřejníku. -Hlasy muz. ve Frenštátě pod Radhoštěm, Frenštát p. R., 17:68-72.
- Sedláčková M. (2001): Zajímavé nálezy z lomu Kotouč u Štramberka. -Ibid., 18:10-12.
- Sedláčková M. (2001): Orchideje okolí Štramberka. -Ibid., 18:79-83.
- Sedláčková M. (2002): Poznámky ke květeně a vegetaci okolí vrchu „Na peklech“. -Ibid., 19:42-45.
- Sedláčková M. (2002): Poznámky k vegetaci údolí řeky Lubiny na Frenštátsku. -Ibid., 19:45-49.
- Sedláčková M. (2003): Nálezy vzácnějších cévnatých rostlin Chráněné krajinné oblasti Beskydy. -Ibid., 20:24-31.

- Sedláčková M. (2003): Louky pod Pindulou. -Ibid., 20:98-100.
 Sedláčková M. (2004): Vzácnější rostliny Frenštátska. -Ibid., 21:25-28.
 Sedláčková M. (2004): Přírodní rezervace Rybníky. -Ibid., 21:85-88.
 Sedláčková M. (2004): Vegetace Poodří před vyhlášením CHKO. -Vlastiv. sborn. okresu Nový Jičín, fasc. 54-55:42-45.
 Sedláčková M. (2005): Vzácné ohrožené rostliny na Frenštátsku. -Hlasy muz. ve Frenštátě pod Radhoštěm, Frenštát p. R., 22:20-27.
 Sedláčková M. (2006): Ohrožené a vzácnější cévnaté rostliny Frenštátska. -Ibid., 23:3-10.
 Sedláčková M. (2007): Černý a červený seznam květeny Frenštátska. -Ibid., 24:44-56.
 Sedláčková M. (2007): Hořec křížatý (*Gentiana cruciata* L.) u Veřovic. -Ibid., 24:56-59.
 Sedláčková M. (2007): Příspěvek ke květeně a vegetaci obce Lubiny a okolí. -Vlastiv. sborn. Novojičínska, Nový Jičín, fasc. 56-57: 64-76.
 Sedláčková M. (2008): Poznámky k historii vzácné kapradiny v přírodní rezervaci Trojačka. -Hlasy muz. ve Frenštátě pod Radhoštěm, Frenštát p. R., 25:38-41.
 Sedláčková M. (2008): Černý a červený seznam cévnatých rostlin Novojičínska. -Vlastiv. sborn. Novojičínska, Nový Jičín, fasc. 58:85-109.
 Sedláčková M. (2009): Výskyt zajímavého křížence na Frenštátsku. -Hlasy muz. ve Frenštátě p. R., Frenštát p. R., 26: 65-68.
 Sedláčková M. (2009): Tořič včelonosný (*Ophrys apifera*) – vzácná orchidej v Národní přírodní památce Šípka na Kotouči u Štramberka. -Vlastiv. sborn. Novojičínska, Nový Jičín, fasc. 59:170-172.
 Sedláčková M. (2010): Poznámky k dokumentaci hořce křížatého (*Gentiana cruciata*) na Novojičínsku. -Vlastiv. sborn. Novojičínska, fasc. 60: 163-174.
 Sedláčková M. (2010): Přírodní rezervace Les Na Rozdílne. - Hlasy muz. ve Frenštátě pod Radhoštěm, Frenštát p. R., 16:38-41.

Životní jubileum archivářky Aleny Randýskové

Karel Chobot

Kdokoliv vstoupil do studovny Státního okresního archivu Nový Jičín, okamžitě byl polapen její laskavostí, vstřícností, pilností a snahou maximálně pomoci při nalézání odpovědi na daný badatelský dotaz, objevování pravdy v patřičných dokumentech a správném určování archivních fondů. Paní Alenka Randýsková, novojičínská archivářka, oslavila v dubnu roku 2010 životní jubileum šedesáti let. Všichni, kdo ji znají jako charismatickou nestárnoucí dámu, byli pochopitelně překvapeni, jsouce připraveni blahopřát k jubileu o deset let mladšímu.

Paní Randýsková nastoupila do archivní služby v novém čase po roce 1990. Její profesní pout' ale začala dříve a zaznamenala učitelství dětí v mateřské školce, referentskou práci ve Stálé divadelní scéně v Novém Jičíně, kde s paní Milenou Plzakovou vytvořily nezapomenutelnou dvojici dam snažících se o rozvoj amatérských uměleckých souborů, jichž bylo divadlo zřizovatelem, poté pokračovala v knihovně, a odtud už bylo blízko do archivu, kde strávila bezmála

dvacet let odbornou archivní prací. Paní Randýsková či lépe řečeno naše Alenka prošla všemi základními archivářskými činnostmi, to znamená od vedení sekretariátu, přes hospodářskou a badatelskou agendu, od jednoduchých ke složitým archivářským rešeršům. V tomto případě pro změnu vytvořila renomovanou dvojici s kolegyní paní Miroslavou Karlíkovou, aby se obě výsostně osvědčily díky své zapuťilosti při vyhledávání odpovědí na dotazy, směřujícími do archivu, mimo jiné při vyhledávání podkladů např. k navrácení majetku, až po skartační řízení a zpřístupňování archivních fondů. To je obsáhlé archivářské dílo obyčejného normálního archivářského života jedné z odborných archivářek zdejšího státního okresního archivu. Někdo bude možná tvrdit, že o obyčejných archivářích se nepíše. Já tvrdím opak. Archivnictví je obor všestranný, určený nejen pro dílo vysokoškolsky vzdělaných odborníků. Onu normální, běžnou, mravenčí každodenní práci vykonávají právě středoškolsky vzdělaní odborníci. Oni to jsou, s kým laická veřejnost přichází nejčastěji do styku. Bez jejich odpovědného tvůrčího pilného přístupu k vyhledávání všech podkladů a dílčího zpřístupňování archivního bohatství by možná běžný každodenní chod jakéhokoliv archivu zkolaboval. Patří jim tedy dík. Naši charmantní paní Alence Randýskové jsme v dubnu z celého srdce přáli do dalších let stálý elán, pohodu, hodně zdraví a pochopitelně radosti při opatrování vnoučat.

RECENZE

Vlastivědný sborník Novojičínka, sv. 60/2010

Tomáš Baletka - Karel Chobot - Lenka Chobotová: Historie a současnost podnikání na Novojičínku. Městské knihy, Žehušice 2008, 335 s.

Knižka vydaná nakladatelstvím Městské knihy s. r. o. v Žehušicích se dělí na dvě části: historickou a současnou. Zatímco o historickou část se podělili tři novojičínští historikové T. Baletka, K. Chobot a L. Chobotová, část pojednávající o přítomnosti podnikání na Novojičínku si sestavily jednotlivé firmy samy. Nás zde bude zajímat samozřejmě především část historická. Ta je též podrobněji rozdělena v obsahu na straně 6. Ovšem o rozdělení mezi samotné autory se dovídáme až z tiráže, podle níž T. Baletka zpracoval část Řemeslná výroba a cechovní organizace, L. Chobotová kapitulu Z historie továrny J. Hückel's Söhne a K. Chobot zřejmě vše ostatní, tj. část Další významné podniky ostatních měst Novojičínka a pravděpodobně i úvodní stať Krátká historie Novojičínka a kapitolku Dlouhé 19. století.

Vezměme to po pořádku a zhodnotíme přínos jednotlivých autorů. V Krátké historii Novojičínka je na šesti stranách přehledně shrnut historický vývoj regionu od nejstaršího osídlení v období středního paleolitu před více než 40 000 léty až do konce feudalismu v roce 1848. Je vyzvednut význam městské i tzv. zemědělské kolonizace, pozornost je věnována přehledu majitelů jednotlivých panství v celém období. Jak je správně poznamenáno na s. 14, protože se „dějiny podnikatelství na Novojičínku především děly na velkostaticích“, tak ovšem v následujícím textu citelně postrádáme přehled režijního hospodaření a podnikání jednotlivých vrchností, a to nejen v tomto krátkém přehledu, ale v knize celá tato část v podobě nějaké kapitoly. Také pro připsání Starojičínka moravskému markraběti Jindřichu Vladislavovi na počátku 13. století nemáme nic než dohady (s. 13) a podobně nevíme nic konkrétního o vyučování na příborské městské škole podle vzoru jezuitských škol (s. 15).

V další části Řemeslná výroba a cechovní organizace pojednal T. Baletka podrobně o cechovních korporacích ve všech městech nynějšího novojičínského okresu. O ceších píše v obvyklém pořadí textilní a oděvní řemesla, kožedělná řemesla, potravinářská řemesla, kovozpracující řemesla, dřevozpracující řemesla, keramická a sklářská řemesla a stavební řemesla. Nejprve popisuje vývoj těchto řemesel v Novém Jičíně, potom v ostatních městech regionu podle abecedního řazení. Někde přináší nová data z pramenů, někde - především právě u Nového Jičína - se nedostal až do takové pramenné hloubky. U kramářů mu vypadl například údaj o jejich počtu v roce 1558, kdy jich ve městě bylo 6 a nezná ani kramáře z přelomu 16. a 17. stol. (H. Nolbeck, B. Österreicher a D. Vala) na s. 17. Například u novojičínských soukeníků je třetí valcha v Žilíně doložena dříve než před rokem 1624 či 1618, ale již v privilegiích z let 1572, 1590 a 1596, která Baletka nezná (s. 19).

V kapitole Dlouhé 19. století pojednal neznámý autor o vývoji od řemeslné výroby k výrobě průmyslové opět podle jednotlivých měst, ale i podle chronologického vývoje. Na počátku tu stojí podnikání belgického průmyslníka Jeana Françoise Regniera ve Fulneku po roce 1839 a v řadě dalších medailonků jsou úspěšně představeni další, zejména novojičínští a kopřivničtí průmysloví „gründeři“.

Rovněž podrobně jsou L. Chobotovou přiblíženi novojičínští podnikatelé Hückelové, kteří se nejvíce zasloužili o přídomek Nového Jičína – město klobouků. Cenné jsou tak jako v předchozí části nejen medailonky jednotlivých příslušníků rodiny Hücklů (od zakladatele Johanna Hückela staršího), ale i jejich zařazené fotografie.

V poslední historické části knihy K. Chobot pojednal o podnikatelích v ostatních městech regionu. Největší pozornost je tu věnována Kopřivnici a jejímu automobilovému a keramickému průmyslu (Ignác Šustala, původní Šustalův společník Adolf Raška, Hans Ledwinka aj.) Následuje výklad o městech Štramberk, Příbor, Frenštát, Fulnek, Bílovec, Studénka, Klimkovice a Odry.

Historická část knihy je uzavřena epilogem a seznamem použitých pramenů a literatury. V epilogu K. Chobot zdůrazňuje u knihy její funkci přehledu a nikoliv encyklopedie. Autoři si zřejmě dobře uvědomovali, že zdaleka celé téma nevyčerpali. Ačkoliv to nejmenují, lze poukázat na nezachycení zejména podnikání či hospodaření šlechty na jejich velkostatech - at' hluboko za feudalismu nebo v 19. století. V knize nejvíce postrádám aspoň zařazení zmínek o rozvinutém režijním podnikání na hukvaldském panství od 16. století (železářský hamr, sklárna, 10 pil na dřevo, mlýny apod.) Zkrátka přišli také skuteční raní podnikatelé - at' šlechtici nebo měšťané - podnikající v rudném a kamencovém hornictví na panstvích Starý Jičín, Nový Jičín, Fulnek, Hukvaldy a jiných. Ve stručném seznamu chybí některé evidentně použité knihy (např. Dějiny města Příbora z roku 2002) a studie z Vlastivědného sborníku okresu Nový Jičín.

Celkově lze ovšem označit recenzovanou knihu za celkem zdařilou, přinášející zajímavá fakta a zejména medailonky řady podnikatelů. Zde je ovšem otázka, do jaké míry autoři čerpali z rovněž v soupisu pramenů a literatury uvedené Myškovy Historické encyklopedie podnikatelů Čech.

Jiří Jurok

Jiří Jurok (ed.) a kolektiv: Štramberk – Moravský Betlém, 650 let od založení města Štramberk 1359-2009. MěÚ Štramberk 2009, 324 s., 148 černobílých a 69 barevných fotografií (včetně reprodukcí výtvarných děl), 22 technických kreseb architektury

Jako každá vlastivědná monografie je kniha členěna historicky od počátků města a hradu, ale tato kniha vlastivědnou monografií není. Redaktor **Jiří Jurok** ji v *Závěrečném slovu* označil jako *sborník studií, článků a vzpomínek*. Její kapitoly neprovázejí čtenáře kulturněhistorickým vývojem osudů tamní společnosti souvisle až do současnosti. Na výklad středověku navazuje tematika tradice štramberských poutí od poloviny 17. stol. a historická linie končí dvěma světovými válkami ve 20. století, jako by se tehdy zastavil čas. Text vrcholí studii o nejslavnějších osobnostech spojených s archeologickými výzkumy, hudebním a výtvarným uměním a písemnictvím. Ani žánrová skladba textů není jednotná. Můžeme ji sledovat od suché vědecké a málo srozumitelné analýzy přes jasnější syntetická odborná pojednání k prostým kronikářsky laděným popisům událostí a živému vzpomínkovému vyprávění. Dokonce některá témata mají dvojí zpracování s opakováním informací (středověk Jiřího Juroka a tradiční stavitelství od Marie Baďuřikové a Josefa Hřčka). Nejsilnějším sjednocujícím prvkem je velkoryse a citlivě pojatá grafická úprava Jaroslava Němce, dokonalý sponzorský tisk (Šmíraprint, Ostrava) na křídě. Již vazba s reprodukcí akvarelu Josefa Ulricha z r. 1854 sděluje, že je tato kniha cenným a reprezentačním dokumentem dnešního ocenění díla minulých generací.

Domnívám se, že úvodní analytická studie **Jiřího Juroka** do této knihy nepatří. Autor v ní polemizuje se všemi známými názory na původ hradu a města. Po stylistické úpravě by lépe obstála v odborném sborníku. Všechna pozitivní zjištění z této problematiky Jiří Jurok předkládá v syntetické kapitole o nejstarších dějinách Štramberka. Ta je solidním východiskem pro sledování dalších osudů tamní populace. Před tuto kapitolu je zařazen neobvykle stručný text **Aleše Knápka** o archeologických nálezech charakterizujících předhistorické období. Poutě s pašijovým námětem na štramberský kopec Kotouč přibližuje literární historik **Jan Malura** interpretací hlavního pramene – poutní knihy jezuitského vzdělance a spisovatele Matěje Tannera *Hora Olivetská*, vydané krátce po r. 1660. Následuje obsáhlá a čtivá studie etnografky **Anny Hřčkové** vycházející z Tannerova svědectví a sledující historické proměny této pouti do zániku jejího cíle na konci 18. stol. – dvou kostelů – a dále její obnovování v 19. a 20. stol. Autorka vystihla prolínání náboženských i nenáboženských činností jak poutníků, tak obyvatel města. Tematiky se pochopitelně dotýká také text Jiřího Urbance, jeho příspěvek o krásném písemnictví začíná právě dílem a stručným životopisem M. Tannera.

Homtnou kulturou se zabývají dva příspěvky. Etnografka **Marie Baďuřiková** podrobně popisuje tradiční stavitelství štramberského předměstí a funkční vztahy v členění roubených domů. Předpokládá ovlivnění architektury kolonisty z okolních vesnic poznamenaných valašskou kolonizací. Několikagenerační přestavby vyvolaly

zájem o specifikaci tradičních prvků a jejich ochranu. Cítí potřebu komplectace a revitalizace staveb, aby se zachránilo maximum z architektury, jejíž podoba je známa z dobových dokladů, kdy bývala funkční. Otázka autorky *Jak dál?* Srovnává fotografie objektů z 1. poloviny 20. stol. a ze současnosti a upozorňuje na problémy nedůsledného zachovávání tradičních prvků při nynějších úpravách. Text je doplněn mnoha fotografiemi i technickou dokumentací vybraných objektů. **Josef Hrček** se zabývá především genezí měšťanských staveb ve Štamberku, podstatně se lišících od předměstských. Historickou analýzou několika domů z náměstí prokázal, že měly původně středověkou formu členění s provozními místnostmi ve vstupní štítové části stavby a obytnými v zadní části nebo v patře. Popsal a znázornil další proces, kterým se starý půdorys změnil zřízením obytných prostor kolem vchodu pod štítem, výstavbou patra a posléze přestavbou štítové orientace k náměstí na okapovou. Ve shodě s údaji historika Jiřího Juroka o pomalém růstu předměstí do konce předindustriálního období J. Hrček tento jev zdůvodnil na základě genealogických archivních pramenů generačním členěním měšťanských rodin. Synové nedědici rodičovský dům dědili zahrady za hradbami, na nichž stavěli vlastní obydlí. Určuje sociální strukturu předměstí, ve kterém bylo i několik selských usedlostí (*dvořacy*). Svůj archivní výzkum korunuje vzácnou identifikací několika tesařů, kteří v 18. a na začátku 19. stol. roubené domy stavěli. Uvedenými doklady popřel starší názory (Václava Mencla, Milady Novákové, Evy Šamánkové) o valašském původu lidové architektury ve Štamberku a stavby dává do správné souvislosti s domácí tradicí lašského a těšínského regionu.

Vzpomínkový text **Josefa Adamce** *Odbojný Štamberk v první a druhé světové válce* je kronikářským souborem osudově nejzávažnějšího období starší generace štramberských obyvatel. Autor napsal snad nejzávažnější část této knihy s věcnou konkrétností a kritickými glosami k výkladům odboje proti nacismu v minulosti. Například se mu podařilo zpracovat osudy 11 účastníků zahraničního odboje a údaje o smrti 43 občanů, kteří v domácím protinacistickém odporu zahynuli. V knize soustředil mnoho portrétních fotografií osob, o kterých psal.

Sociální kulturou se zabývá rovněž unikátní text **Anny Hrčkové** pojednávající o všech projevech kmotrovství, zjištěných výzkumem ve štramberských rodinách. Čtenář je citlivě vtažen do rodinných vztahů a etické výchovy dětí chováním jejich dospělých příbuzných. Statistika křtů na konci studie ukazuje, že kmotrovství v posledních 10 letech zanikalo a jeho sociální funkci nenahradil jiný jev.

Významné osobnosti, spojené se Štamberkem, uvádí stručně pojednání archeologa **Emanuela Grepla** o Karlu Jaroslavu Maškovi, objeviteli významných dokladů o předhistorických kulturách. Nejvíce se proslavil nálezem spodní čelisti neandrtálského člověka ve štramberské jeskyni Šipka. Nejvýznamnější kapitola je věnována štramberskému lékaři Adolfu Hrstkovi, který má hlavní zásluhu na rozkvětu kulturního života města, a tím i jeho turistické přitažlivosti od konce 19. stol. A autor **Milan Polák** zdůraznil nejvíce Hrstkovu výstavnickou a koncertní činnost, která soustředila v obci přední umělce té doby. Přijížděli do Štamberka a tvořili zde malíři (např. O. Blažiček, A. Hudeček, B. Jaroněk, A. Kalvoda, A. Kašpar, S. Lolek, J. Obrovský, J. Panuška, H. Schwaiger, A. Slaviček, T. F. Šimon, K. Wellner), dále sochaři (F. Úprka, E. Hlavica, J. Štursa), teoretici umění,

literáti (A. Novák, J. S. Guth-Jarkovský, P. Bezruč, švýcarský galerista W. Ritter, ze Slovenska J. Cádra), hudebníci (G. Horvátová, L. Janáček). Všichni se stali Hrstkovými přáteli. Vrcholem kulturního snažení bylo vytvoření Národního parku na svahu Kotouče v letech 1922-1927 s bustami T.G. Masaryka, Aloise Jiráska, Františka Palackého, Bohumíra Jaroňka, Bedřicha Smetany a Leoše Janáčka. Petr Bezruč takovou poctu odmítl. Škoda, že doposud nebyla oceněna také Hrstkova pomoc slovenské mládeži v době vrcholící maďarizace těsně po 1. světové válce. Organizoval kulturní pobyty ve Štamberku a vyučení chlapců u řemeslnických mistrů na Moravě. **Milan Polák** v kapitole *Pouto Leoše Janáčka ke Štamberku* vybral výňatky z Janáčkovy korespondence s dr. Hrstkou, svědčící o obsahu vzájemných návštěv a okouzlení mistra tamním prostředím. **Aleš Durčák** vylíčil osudy malíře Zdeňka Buriana, kopřivnického rodáka inspirovaného štramberským Kotoučem, zvláště jeho cestu do pražské Akademie výtvarných umění, a spolupráci s paleontologem Josefem Augustou. Kapitole *Štamberk a krásné písemnictví* napsal **Jiří Urbanec**. Potřetí se v ní setkáváme s jezuitou Tannerem, následuje 10 autorů z 20. století, a to jak regionálních, tak jiných pišících o Štamberku, dále tři rodáci (lingvista Adolf Kellner, Zdeněk Bár a Jiří Hanzelka), zmíněna je i návštěva básníků Josefa Hory, Františka Halase a Viléma Závady r. 1933. Knihu uzavírá osobní vzpomínkové vyprávění JUDr. **Josefa Hajdy**, vykreslující jeho život a příborská gymnaziální studia.

Publikace Štamberk – Moravský Betlém se jistě stane nejen krásnou připomínkou 650. výročí města, ale některé ze studií tento záměr překračují a pro svůj badatelský význam se jistě dostanou do bibliografií několika vědních oborů. Čtenář, neznající místní prostředí, postrádá ovšem přehlednou mapu, na které by našel místa uváděná v textu. Příspěvky končí závěrečným souhrnem následně uvedeným v angličtině. V některých případech je jejich česká verze nadbytečná. Kniha ukazuje neobvyklou bohatost kulturních hodnot, jakou prostředí štramberských občanů v minulosti vytvořilo. Proto je výzvou k jejímu systematickému monografickému zpracování v blízké budoucnosti.

Jiří Langer

Karel Konečný: Československá strana lidová na Novojičínsku 1948-1990. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2008, 110 s.

Na první pohled sympatická brožovaná publikace nevelkého rozsahu zaujme každého čtivým obsahem. Československá strana lidová na Novojičínsku, tedy v regionu, kde v Novém Jičíně v roce 1893 začínal jako kaplan naplňovat kněžské poslání zakladatel strany Jan Šrámek, je téma na výsost aktuální. Publikace se zabývá obdobím 1948-1990, předchozí léta na zpracování zatím čekají. Publikace je zároveň první vlaštvou zpracování historie politické strany na Novojičínsku, přirozeně kromě KSČ, jejíž dějiny v okrese Nový Jičín již byly vydány v šedesátých letech 20. století. Československá strana lidová v regionu s převahou německy hovořícího obyvatelstva to od svého vzniku neměla jednoduché. Přesto se dařilo v meziválečném období vybudovat silné pozice strany a s ní spojených katolických spolků, vycházejících z ideových hledisek křesťansko-sociálního hnutí. Např. v parlamentních volbách roku 1935 v soudním okrese Nový Jičín skončila mezi českými stranami poprvé jako nejsilnější, celkově pak za německou SdP druhá. Poválečná obnova organizační struktury Československé strany lidové na Novojičínsku tak mohla po válce navázat na solidní výchozí pozice a zkušenosti, jak zmiňuje v krátkém úvodu autor publikace doc. PhDr. Karel Konečný, CSc., historik dějin 20. století Katedry historie Filosofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Kniha si všímá jak počátků „obrozené“ ČsL na Novojičínsku v období let 1948-1954 a s tím spojených excesů v podobě perzekuce členů strany (např. Jan Holub, Vladimír Tománek, Anna Kociánová, nebo ve druhé vlně Anna Běliková, František Novák, Jaroslav Trefil a další), mezníků let 1955-1960, organizačních změn po reformě 1960, období ohraničené památnými roky 1968-1969 a nastupující normalizace, tak i následných let stagnace tzv. reálného socialismu až do roku 1990. Kromě dějinného příběhu samotné strany ze stránek knihy vystupují životní příběhy jednotlivců, obětavých členů, odsouzených na desítky let žaláře, ale i osudy oněch druhých, kteří s režimem úzce spolupracovali. Jak už jsem zmínil v úvodu knihy, vycházející z důkladného pramenného studia archivních fondů i výpovědi pamětníků je napsána čtivě a zaujme každého čtenáře, neboť svou měrou přispívá k pochopení osudů obyčejného člověka doby druhé poloviny 20. století na Novojičínsku. Zcela určitě si zaslouží pokračování v podobě zevrubného zpracování dějin strany od příchodu Jana Šrámka na Novojičínsko, přes období první republiky až do současnosti.

Karel Chobot

Sborník IV. konference Moravian v roce 2006. Redakčně připravili Monika Kurková, Daniel Říčan, edice Moravian, sv. 7. Suchdol nad Odrou 2009.

Historicko-vlastivědná společnost Moravian v Suchdole nad Odrou u Nového Jičína vydala již čtvrtý sborník ze svých pravidelně pořádaných konferencí. Kromě sborníku z první konference v roce 1996 všechny další sborníky z konferencí let 2001, 2003 a 2006 se podařilo vydat.

V recenzovaném sborníku se opět setkáváme s řadou zajímavých článků k dějinám církve Jednoty bratrské (ochranovské) jak obecně, tak k jednotlivým jejím osobnostem. Po stručné předmluvě od M. Kurkové - Michalíkové, referující o minulých konferencích a přibližující jednotlivé příspěvky sborníku, následují jednotlivé články.

Nejprve D. Říčan seznamuje s Moravany, jejichž výročí připadají na roky 2005, 2006, 2007. Biskup Jednoty bratrské Mgr. Ing. J. Pleva pojednává o motoru Jednoty bratrské aneb 275 let misie, kde zhodnocuje především obrovské misijní úsilí moravských bratrů oproti ostatním církvím. O spojitosti Jednoty s českou reformací nejméně ve třech bodech – svoboda vyznání, nenásilí a tolerance a ordinací prvního biskupa obnovené Jednoty Davida Nitschmanna vnukem Komenského Danielem Arnoštem Jablonským v roce 1735 seznamuje dr. J. Jurok v příspěvku Odkaz české reformace a obnovená Jednota bratrská (ochranovská). Význam Moravských bratří pro Pilawu Gornou v polském Slezsku nejen ve školství, ale i v založení textilního a keramického průmyslu přibližuje A. Kordasiewicz, Wplyw Braci Morawskich na rozwój Pilawy Górnej i Gnadenfrei. H. Kyselá seznamuje s misionářským působením Daniela Schneidera (1703 – 1742) u Laponců ve Finsku a Samojedů v Rusku. O masakru moravských misionářů v Gnadenhütten na Mahoni (250-leté výročí), kde zahynulo celkem 11 moravských bratří dne 24. listopadu 1755, píše ThDr. L. Kucová. Závěrem přibližuje i životopisy tří tam zahynulých občanů Suchdolu nad Odrou. Dále následují příspěvky o jednotlivých představitelích Jednoty bratrské. Mgr. M. Kurková – Michalíková pojednává o Davidu Hansovi (1707 – 1799) a C. Mannsbart o Johannesu Fritschovi (1777 – 1856) a zvláště o Georgu Schulliusovi (1710 – 1749). Následuje zápisník o významných událostech v životě české obce Rixdorfu v Berlíně v letech 2005 – 2006 od M. Motela, Neugkeiten aus dem Böhmischen Dorf in Berlin. O spojitosti Jednoty bratrské s původní vlastní pojednal rovněž P. Neústupný, Moravané – duchovní pramen spojení Čechů a Němců, kde vyzvedl zejména vliv Komenského Historie Jednoty bratrské a jeho zpěvníku. Pouze tři zápisy z pozemkových knih Suchdola rozebral M. Pytr, Pozemkové knihy pro Suchdol n. O. a Moravští bratři, přičemž jen v jednom je zaznamenán vztah k moravskému exulantovi. Zřejmě americký badatel M. Rechcigl ml. pojednal o moravskobratrských Demuthech z Karlova a jejich potomcích v Americe. V rámci tohoto článku jsou uvedeny jak genealogie Demuthů, tak vývod Barbary Bushové, manželky amerického presidenta Georga Bushe z rodu Demuthů. Genealogie jsou otištěny v angličtině a tak jsou trochu nepřehledné. Jako

poslední je zařazen příspěvek dr. D. Spratka o Rosině Neubert (1705 – 1785), roz. Hauer. Po tomto článku ještě následují drobné informace jako o studentském workshopu 2006, soutěži pro žáky ZŠ, parku Moravských bratří, naučné cestě Via exulantis a edicích Suchdol a Moravian.

Celkově lze hodnotit recenzovaný sborník jako přínos pro poznání dějin Jednoty bratrské a zdejšího regionu, a to i přes určitou nevyrovnanost jednotlivých příspěvků. Redaktorům sborníku také uniklo, že někde poznámkový aparát pokračuje přes dva články, u Rechciglva článku zase začíná číslicí 15. Nicméně sborník zařazený v ediční řadě Moravian si uchovává značnou zajímavost i přes některé texty otištěné také v polštině, němčině a angličtině.

Jiří Jurok

Obsah svazků 51 – 60 (1996 – 2010) Vlastivědného sborníku Novojičínka

Irena Jaštková

Autor	Název příspěvku	svazek/strana
Augustínková, Lucie	Sídlo vrchnostenské správy bíloveckého panství ...	59/41
Baletka, Tomáš	„Na třetí straně pak Proskovice a Hrabová“: konec...	51/4
Baletka, Tomáš	O pivovarnicích (Příspěvek ... v 17. století)	58/131
Baletka, Tomáš	Zlomky ze životního příběhu...Josefa Trlíci (1908-1941)	60/86
Barteček, Ivo	Cena Františka Palackého	52-53/128
Barteček, Ivo	Palackého cesta do Itálie roku 1837	52-53/34
Bartoš, Josef	Habel, F. P. : Eine politische Legende. Recenze	51/109
Bartoš, Josef	Nad Místopisem obci Novojičínka	54-55/204
Bartoš, Josef	Pocta obětím nacismu z Novojičínka	54-55/201
Bartoš, Josef	Spolky na Novojičínku po první světové válce	52-53/82
Bouda, Tomáš	Co dal Nový Jičín Josefu Koudelákovi?	59/97
Bouda, Tomáš	K historii Speciální ZŠ při dětské ozdravovně Nový Jičín	52-53/112
Brichová, Jaroslava	Páter Kamil Jaroš z Příbora - mučedník víry	59/105
Brichová, Jaroslava	60. narozeniny PhDr. Karla Chobota	58/3
Brichová, Jaroslava	Soupis všech kaplí, křížů, soch a božích muk ...	58/37
Brichová, Jaroslava	Vývoj a změny katolické církevní správy na území...	54-55/95
Brichová, Jaroslava	Vzpomínka na PhDr. Františka Schwarze, CSc. ...	54-55/171
Busek, Lubomír	Česká škola v Novém Jičíně za okupace	59/102
Busek, Lubomír	Vzpomínka na Jaroslava Nehýbla	58/197
Číp, Jan	Krása lidových krojů	56-57/89
Číp, Jan	Letci a vzduchoplavci - z historie letectví na Novojičínku	58/55
Davidová, Kamila	Stavební úpravy zámků ve Studénce, Nové Horece ...	54-55/125
Diviš, Jan	Paleolitická industrie ze Stachovic	51/96
Diviš, Jan	Objevy příborských archeologů	52-53/139
Duda, Josef	Jubileum RNDr. Marie Sedláčkové	54-55/168
Duda, Josef	Sbírka mechorostů Rudolfa Leidolfa	51/78
Dvořák, Pavel	Návštěva Edvarda Beneše na Novojičínku (červenec 1946)	60/156
Dvořák, Pavel	Průmysl Novojičínka a velká hospodářská krize (1929-1934)	60/141
Dvořáčková, Sylva	110 let muzea v Novém Jičíně	52-53/133
Dvořáčková, Sylva	Úvodní slovo ke sv. 56-57/2007 VS NJ	56-57/1
Figarová, Alena	Životní jubileum Marie Sedláčkové	60/192
Filipík, Josef	Otevřená škola. Gymnázium Nový Jičín	52-53/137
Fišer, Zdeněk	Vzpomínky na Petřkovice v rodinné kronice J. Závady	52-53/93
Frič, Daniel	Paleolitická industrie ze Stachovic	51/96
Frühbauerová, Oldřiška	Malé ohlédnutí za výstavou vltavínů v Příboře	56-57/93
Frühbauerová, Oldřiška	Mamutí kost ve sbírce Muzea Novojičínka	60/175
Frühbauerová, Oldřiška	Od trilobita k jeskynnímu medvědovi	58/203
Frühbauerová, Oldřiška	Společenstva ledovcových souvků v pískovnách...	59/161
Grepl, Emanuel	Nález lineární keramiky ve Studénce	58/166
Grepl, Emanuel	O projektu „Průzkum pravěkých výšinných sídlišť...“	54-55/174
Grepl, Emanuel	Soubor hlazených kamenných nástrojů v Muzeu NJ	54-55/116
Grepl, Emanuel	Záchranný archeologický průzkum nadzemní části...	54-55/176
Growka, Květoslav	Nálezy mincí v Jaschkeho fulnecké kronice	60/178
Hamplová, Vladislava	Čínští draci	56-57/96
Hamplová, Vladislava	Jan Zemánek – Sochy a objekty	56-57/90
Hamplová, Vladislava	Oslavy výročí (10 let od vyhlášení CHKO Poodří)	54-55/86
Hamplová, Vladislava	Výročí 10 let CHKO Poodří	54-55/5

Hanák, Jan	K dvojímu jubileu Ferdinanda Dostála-Otakara Bystřiny	54-55/142
Hanák, Jan	K odhalení pamětní desky dr. Miloslavu Balášovi	51/103
Hanák, Jan	K odhalování a odstraňování pomníků Josefa II. ...	56-57/15
Hanák, Jan	K výročím některých středních škol v roce 1996	52-53/136
Hanák, Jan	Ke stotřicátému výročí narození Františka Derky	51/100
Hanák, Jan	O německé reg. historické literatuře v knihovně SOKA NJ	51/80
Haubertová, Květoslava	Pohnuté osudy tichavského rodáka. P. Miroslav Janák	58/157
Havlíček, Tomáš	Záměr revitalizace řeky Bílavy v CHKO Poodří	54-55/69
Hradilová, Jana	Nálezy mincí v Jaschkeho fulnecké kronice	60/178
Hrčková, Anna	Formy postních a velikonočních obyčejů ... Nový Jičín	59/60
Hrčková, Anna	Pánbu ví a všichni svatí aneb co o nich možná nevíte	58/72
Hrčková, Anna	Rači oči ve vině uživej. Péče o tělesné zdraví...	60/52
Chobot, Karel	Ad memoriam PhDr. Adolf Turek	52-53/117
Chobot, Karel	K. Konečný: Čs. strana lidová na Novojičínsku... Recenze	60/204
Chobot, Karel	Jubileum Jiřího Klučky	59/193
Chobot, Karel	K jubileu PhDr. Jaroslavy Brichové	59/197
Chobot, Karel	Malé zamyšlení nad padesáti svazky VS NJ	51/1
Chobot, Karel	Odešel Jan Hanák	60/185
Chobot, Karel	Odešel doc. PhDr. Josef Bartoš, DrSc. (1931-2005)	58/198
Chobot, Karel	Ohlédnutí za 45 lety pěveckého sboru Ondráš	51/104
Chobot, Karel	Osmdesát let trvání Gymnázia v Novém Jičíně	54-55/183
Chobot, Karel	Osmdesáté narozeniny Václava Ptáčka	60/190
Chobot, Karel	Pocta čínorodosti Jiřího Klučky	54-55/177
Chobot, Karel	Půl století novojičínského okresního archivu	54-55/179
Chobot, Karel	Úvodní slovo ke sv. 56-57/2007 VS NJ	56-57/1
Chobot, Karel	Výročí Paula Zieglera	51/102
Chobot, Karel	Vzpomínka na PhDr. Ericha Ševčíka	60/189
Chobot, Karel	Vzpomínka na Ervína Bárta	54-55/185
Chobot, Karel	Vzpomínkové slavnosti k výročí Františka Palackého	52-53/126
Chobot, Karel	Významné životní výročí archivářky Aleny Randýskové	60/197
Chobot, Karel	Životní jubileum Mgr. Pavla Šrámka	59/196
Janák, Vratislav	Kouřil, P.: Hrad Šostýn a jeho arch. výzkum. Anotace	51/111
Janík, Miroslav	Lidový léčitel z Janovic	59/135
Jarošek, Radim	Chráněná krajinná oblast Poodří v r. 1997	51/107
Jašíková, Irena	Kryl a Scotti, knihtiskárna v Novém Jičíně na Moravě	59/207
Jurok, Jiří	410. výročí J. A. Komenského	56-57/5
Jurok, Jiří	50 let města Příbora (1251 - 2001)	54-55/188
Jurok, Jiří	Historické mapy a atlasy pěti staletí	51/105
Jurok, Jiří	Historie a současnost podnikání na Novojičínsku. Recenze	60/199
Jurok, Jiří	Hospodaření Jana z Žerotína a komorního velkostatku ...	52-53/53
Jurok, Jiří	J. Ticháček - Z. Šerý: Šlechtická sídla ... Recenze	56-57/101
Jurok, Jiří	Nález privilegií města Nového Jičína z let 1373...	51/16
Jurok, Jiří	Sborník IV. konference Moravian v r. 2006. Recenze	60/205
Jurok, Jiří	Symposium Královská a poddanská města od své...	54-55/190
Jurok, Jiří	140 let od založení městské plynárny v Novém Jičíně	59/92
Kafková, Renata	Okrašlovací spolek v Novém Jičíně (1878 - 1914)	56-57/48
Kafková, Renata	Počátky elektrické energie v Novém Jičíně	60/137
Kafková, Renata	Tělocvičný spolek v Novém Jičíně 1862 - 1914	58/65
Klein, Jan	Genius loci Gregora J. Mendla	56-57/81
Knápek, Aleš	Dějiny lité bronzem aneb co nového?	59/110
Knápek, Aleš	Tesáky ze Starého Jičína	58/175
Kocián, Jiří	Příspěvek ke květeně Novojičínska a okolí - I.	59/173
Kocián, Petr	Příspěvek ke květeně Novojičínska a okolí - I.	59/173
Konečný, Karel	Rozhovor s Janem Hyvnarem (nar. 1925)	59/186
Košňovský, Mir.	Lesy a lesní hospodářství v CHKO Poodří	52-53/134
Koudelák, Josef	Nový Jičín. Báseň Josefa Koudeláka	59/1
Koutecká, Věra	Co předcházelo vyhlášení CHKO Poodří	54-55/36

Kovářová, Stanislava	Biskupské panství Hukvaldy v r. 1635	51/52
Kovářová, Stanislava	Pohnuté osudy tichavského rodáka. P. Miroslav Janák.	58/157
Kovářová, Stanislava	Příbor a svatý Urban	56-57/7
Kozák, Petr	Páni z Fulštejna a založení tvrze ve Studénce	59/26
Kravařsko	Kravařsko - vlast. sborník 1932 - 1949. Vydán na DVD	59/212
Kužvart, Miloš	Zdravice ... k 10. výročí CHKO Poodří	54-55/3
Langer, Jiří	J. Jurok a kol.: Štramberský - Moravský Betlém. Recenze	60/201
Martinková, Petra	Pohorská jednota Radhošť (Co ukrývá archivní...)	59/132
Matalová, Anna	Vědecký odkaz Mendlova objevu	56-57/81
Mičková, Petra	Studium vegetace obnažených den vybraných rybníků...	59/138
Míchalička, Václav	Malý vodní mlýn v obci Bordovice	59/117
Míchalička, Václav	Osobnost učitele Josefa Müllera - 120 let ...	58/184
Mocek, Michal	Jan Sarkander a jeho rodina v Příboře - poznámky...	60/32
Mocek, Michal	Novojičínský umělec a tiskař František Cahel	60/187
Müller, Karel	Dvě nově zjištěné heraldické... v Bílovci (Dodatek č.1 ...)	60/183
Müller, Karel	Klobouky s erbovními knoflíky	59/4
Müller, Karel	Ad memoriam PhDr. Adolf Turek	52-53/117
Müller, Karel	Ještě ke znakům a pečetím proboštů aug. kláštera...	58/153
Müller, Karel	M. Ludvíková: Moravské a slezské kroje. ... Recenze	54-55/208
Nieznaňski, Piotr	Hraniční meandry Odry - evropský přírodní fenomén	56-57/98
Nippert, Vladimír	Příspěvek ... ke 180. výročí narození J. G. Mendla ...	56-57/79
Novobilský, Vlast.	Jaroslav Novobilský - učitel, osvětový pracovník...	56-57/24
Novosad, Bronislav	Mauric Remeš, příběh muže, který povzněl ...	59/199
Novosad, Bronislav	Přírodovědný kabinet na zámku Kunín	58/200
Obrdlík, Petr	Atlas niv Odry - výsledek mezinárodní spolupráce...	54-55/72
Obrdlík, Petr	Hraniční meandry Odry - evropský přírodní fenomén	56-57/98
Obrdlík, Petr	Hraniční meandry Odry	54-55/76
Orel, Petr	Poodří - ohlédnutí za dobou minulou i pohled na ...	54-55/81
Orlita, Zdeněk	Sídlo vrchnostenské správy bíloveckého panství ...	59/41
Otáhal, Ivo	Poodří - neopakovatelný přírodní fenomén a počátky...	54-55/32
Otáhal, Ivo	Smuteční úlomek PhDr. Františku Schwarzovi, CSc.	54-55/194
Otáhal, Ivo	Úvodní vystoupení... ke 180. výr. nar. J. G. Mendla	56-57/77
Otáhal, Ivo	Vzpomínka na Augustina Daňka	54-55/196
Pavelka, Karel	Komentovaný seznam ptáků v Poodří	54-55/52
Pavelka, Karel	Sledování avifauny a její změny v CHKO Poodří...	54-55/46
Petr, Michal	Železniční trať Opava - Trenčín jako doklad kolapsu...	58/140
Podžorný, Stanislav	Jan Sarkander a jeho rodina v Příboře	60/32
Polách, Radek	Klobouky s erbovními knoflíky	59/4
Polách, Radek	Dvě nově zjištěné heraldické... v Bílovci (Dodatek č. 1 ...)	60/183
Polách, Radek	Rekonstrukce Trámového sálu	54-55/147
Polách, Radek	Monumenty heraldiky Novojičínska v Zrcadle ...	58/110
Polách, Radek	Novojičínsko a templáři? Skutečnost nebo výmysl?	56-57/42
Polách, Radek	Rekonstrukce renesanční lodžie na zámku v N. Jičíně	56-57/34
Polách, Radek	Zapomenutý rodák Maxmilián Pracný	51/101
Poláček, Ladislav	Ludvika Smrčková (1903 - 1991)	52-53/132
Poláček, Ladislav	František Váhala (1911 - 1974)	52-53/129
Poláček, Ladislav	Profesor Ing. Vladimír Vnuk, Dr.Sc. (1937-2000)	54-55/198
Pometlo, Jiří	Inspirační zdroje a stylová východiska... kina v Novém Jičíně	60/108
Pometlo, Jiří	Novostavba římskokatolického kostela sv. Mikuláše...	59/123
Pometlová, Milada	Obraz událostí r. 1968 ... (zápisky Dr. Baláše Mil.)	58/5
Prostějovský, Pavel	Poodří a lidé	54-55/84
Rašková, Anna	Poklady z depozitářů	56-57/88
Sedláčková, Marie	Černý a červený seznam cévnatých rostlin...	58/85
Sedláčková, Marie	Poznámky k dokumentaci hořce křížatého... na Novojičínsku	60/163
Sedláčková, Marie	Poznámky k vegetaci a květeně okolí Hodslavic	52-53/77
Sedláčková, Marie	Příspěvek ke květeně a vegetaci obce Lubiny a okolí	56-57/64
Sedláčková, Marie	Tofič včelonosný (<i>Ophrys apifera</i>) - vzácná orchidej...	59/170

Sedláčková, Marie	Vegetace Poodří před vyhlášením CHKO	54-55/42
Sedláčková, Marie	Z historie a současnosti květeny a vegetace Kotouče	51/72
Sedoník, Tomáš	František Marušan – portrét tvůrčího člověka	54-55/157
Stabrava, Pavel	Nová zjištění z příborského žárového pohřebiště...	60/1
Stibor, Jiří	Původ a genealogie rodu Palackých a předkové...	52-53/1
Sysalová, Petra	Výroba litiny ve frýdlantských železárnách	59/85
Šopák, Pavel	Dalibor Prix.: Příspěvek k historii kostela... Recenze	51/113
Šopák, Pavel	Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně v Hodslavicích	52-53/42
Šopák, Pavel	Nový Jičín a jeho výtvarní umělci. Recenze	58/205
Šopák, Pavel	Poznámky k dílu Rudolfa Kobiely	60/126
Šopák, Pavel	Umění jako řeč symbolů (K sochařské tvorbě J. Obetha)	54-55/103
Štěpán, Jan	Čtyřčata v Hladkých Životcích v r. 1876	56-57/21
Štěpán, Jan	Ditrichštejnovo předbělohorské privilegium...	59/81
Štěpán, Jan	Příborský měšťan Jakub Cion jinak Vlčovský	58/179
Šustala, Pavel	Počátky obecní samosprávy a první starostové...	60/75
Tabásek, Oldřich	Hranice mezi Tichou a Frenštátem v 15. a 16. st.	51/45
Tesař, Petr	P. Karel Schrammel – takřka neznámá oběť ...	58/188
Tichánek, Jiří	Karel Bochenský: TATRA včera a dnes. Recenze	51/115
Tichánek, Jiří	Miroslav Gomola: Historie automobilů TATRA ... Recenze	51/115
Tichánek, Jiří	Karel Rosenkranz: TATRA 100 Years. Recenze	51/114
Vaňková, Lenka	K jazyku německy psaných městských knih	51/65
Vlach, Bohumil	90. výročí vzniku Československa... na Novojičínsku	58/29
Vlach, Bohumil	Kdo byl mjr. letectva Robert Lev Melč – organizátor ...	56-57/26
Zeman, Jan	K efektivnosti kanálu „Dunaj – Odra – Labe“(referát...)	54-55/78

Obsah svazku sv. 60/2010

Studie a články

Nová zjištění z příborského žárového pohřebiště pod kopcem „Šibeňákem“ <i>Pavel Stabrava</i>	1
Jan Sarkander a jeho rodina v Příboře <i>† Stanislav Podžorný</i> K vydání připravil a poznámkami opatřil <i>Michal Mocek</i>	32
Rači oči ve vině uživej Péče o tělesné zdraví v lokalitách okresu Nový Jičín <i>Anna Hřčková</i>	52
Počátky obecní samosprávy a první starostové na Novojičínsku <i>Pavel Šustala</i>	75
Zlomky ze životního příběhu interbrigadisty Josefa Trlici (1908 – 1941) <i>Tomáš Baletka</i>	86
Inspirační zdroje a stylová východiska architektury kina v Novém Jičíně <i>Jiří Pometlo</i>	108
Poznámky k dílu Rudolfa Kobiely <i>Pavel Šopák</i>	126
Počátky elektrické energie v Novém Jičíně (Budování novojičínské elektrárny před první světovou válkou) <i>Renata Kařková</i>	137
Průmysl Novojičínska a velká hospodářská krize (1929 – 1934) <i>Pavel Dvořák</i>	141
Návštěva Edvarda Beneše na Novojičínsku (červenec 1946) <i>Pavel Dvořák</i>	156
Poznámky k dokumentaci hořce křížatého (<i>Gentiana cruciata</i>) na Novojičínsku <i>Marie Sedláčková</i>	163
Mamutí kost ve sbírce Muzea Novojičínska <i>Oldřiška Frühbauerová</i>	175
Nálezy mincí v Jaschkeho fulnecké kronice <i>Květoslav Growka – Jana Hradilová</i>	178

Dvě nově zjištěné heraldické památky v Bílovci (Dodatek č. 1 k soupisu heraldických památek Novojičínka) <i>Karel Müller – Radek Polách</i>	183
Zprávy	
Odešel Jan Hanák <i>Karel Chobot</i>	185
Novojičínský umělec a tiskař František Cahel (*Poteč 7. 11. 1938 - † Nový Jičín 29. 7. 2010) <i>Michal Mocek</i>	187
Vzpomínka na PhDr. Ericha Šefčíka <i>Karel Chobot</i>	189
Osmdesáté narozeniny Václava Ptáčka <i>Karel Chobot</i>	190
Životní jubileum Marie Sedláčkové <i>Alena Figarová</i>	192
Významné životní výročí archivářky Aleny Randýskové <i>Karel Chobot</i>	197
Recenze	
Tomáš Baletka - Karel Chobot - Lenka Chobotová: Historie a současnost podnikání na Novojičínku. Městské knihy, Žehušice 2008, 335 s. <i>Jiří Jurok</i>	199
Jiří Jurok (ed.) a kolektiv: Štramberk – Moravský Betlém, 650 let od založení města Štramberk 1359-2009. MěÚ Štramberk 2009, 324 s., 148 černobílých a 69 barevných fotografií (včetně reprodukcí výtvarných děl), 22 technických kreseb architektury <i>Jiří Langer</i>	201
Karel Konečný: Československá strana lidová na Novojičínku 1948-1990. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2008, 110 s. <i>Karel Chobot</i>	204
Sborník IV. konference Moravian v roce 2006. Redakčně připravili Monika Kurková, Daniel Říčan, edice Moravian, sv. 7. Suchdol nad Odrou 2009. <i>Jiří Jurok</i>	205
Obsah 51. – 60. svazku Vlastivědného sborníku Novojičínka <i>Irena Jašíková</i>	207
Úprava rukopisů pro Vlastivědný sborník Novojičínka <i>Pokyny pro autory</i>	213

Úprava rukopisů pro Vlastivědný sborník Novojičínka

- 1) Redakční rada Vlastivědného sborníku Novojičínka přijímá k publikování příspěvky zpracované textovými editory v rozsahu 2 – 16 stran normalizovaného strojopisu, tj. 1800 znaků i s mezerami na 1 straně rukopisu.
- 2) Příspěvky se kromě tištěné formy přijímají zároveň v elektronické podobě některého z aktuálních formátů Word jako textové soubory obsahující normalizovaný strojopis (bez vložených obrázků a zalomených sloupců).
- 3) Při psaní textu je nutno respektovat následující pravidla:
  - a) klávesu ENTER používejte pouze k oddělení odstavců, nikoliv řádků,
  - b) k odsazování prvního řádku odstavce nepoužívejte klávesu TAB, ani několik úhozů mezerníkem,
  - c) vyvarujte se zdvojených mezer,
  - d) text nijak složitě neformátujte, tzn. necentrujte titulky, neměňte velikost písma, vypněte dělení slov; musí být vypnuty všechny funkce pro automatické odrážky a číslování, ohraničování, stínování, sloupce, mezery před odstavcem nebo za ním, dále funkce pro poznámky pod čarou, hypertextové a křížové odkazy, vkládání elektronických adres,
  - e) tabulky se přijímají výhradně ve formátu MS Excel nebo jako prostý text s tabulátorovým členěním,
  - f) v žádném případě nevkládejte do textu obrázky, dodejte je zvlášť uložené v nějakém grafickém souboru (EPS, JPG, TIFF, minimální rozlišení 250 dpi), nebo ve fyzické podobě,
  - g) součástí příspěvku je poznámkový aparát umístěný až za vlastním textem, nikoliv pod čarou; v hlavním textu jsou poznámky označené číslem (horním indexem) bez závorčky, písmo u poznámek na konci textu je výchozí – jako v hlavním textu, řádkování také, zarovnávaní je doleva, poznámky jsou číselně řazeny,
  - h) poznámka s citací knihy obsahuje: příjmení a jméno autora, název knihy, místo vydání s rokem vydání, číslo strany, na niž se odkazuje (např.: Turek, Adolf: Hrad a panství Starý Jičín. Nový Jičín 1978, s. 13),
  - i) poznámka s citací článku v časopisu obsahuje: příjmení a jméno autora, název článku, název časopisu a jeho ročník, rok vydání časopisu, číslo časopisu a číslo strany, na niž se odkazuje (např. Hoffmann, František: Správa a městské knihy litomyšlské od 14. do 16. století. Sborník archivních prací 57, 2007, č. 2, s. 453,
  - j) při citaci archivních pramenů používejte oficiální zkratky vycházející z úředních názvů archivů:
ZA = Zemský archiv v Opavě
MZA = Moravský zemský archiv v Brně
NA = Národní archiv v Praze
SOA = Státní oblastní archiv (např. SOA v Třeboni)
SOKA = Státní okresní archiv (např. SOKA Nový Jičín).

Úzory pro poznámky:

- 1) Baletka, Tomáš: Páni z Kravař. Z Moravy až na konec světa. Praha 2003, s. 58-72.
- 2) Moravský zemský archiv v Brně, G 2 – Nová sbírka, sign. 696/8.
- 3) Tamtéž, sign. 696/8b.
- 4) ZA v Opavě, pobočka Olomouc, archivní fond Arcibiskupská konzistoř Olomouc (dále jen ACO), kniha č. 147, pag. 541-542.
- 5) Tamtéž, archivní fond Ústřední ředitelství arcibiskupských statků (dále jen ÚŘAS), inv. č. 8950, sign. E 14/8-1, kart. 1140.
- 6) Winter, Eduard: Josefismus a jeho dějiny. Praha 1945, s. 134; srovnej: Zlámal, Bohumil: Příručka českých církevních dějin VIII. Praha 1971, s. 80, poznámka č. 2; Medek, Václav: Cesta české a moravské církve staletími. Praha 1982, s. 270; Melmuková, Eva: Patent zvaný toleranční. Praha 1999, s. 22; volněji také Kadlec, Jaroslav: Přehled církevních dějin. Praha 1991, s. 166.
- 7) Šopák, Pavel: Radnice ve Slezské Ostravě. Vlastivědné listy 21, 1995, č. 1, s. 20; Šerka, Josef: Historie výstavby Nové radnice v Moravské Ostravě. In: Ostrava 18. Příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska, Ostrava 1997, s. 266.

Vzor pro WWW dokumenty:

Státní technická knihovna. Koordinační pracoviště pro PSH, Polytechnický strukturovaný heslář (WWW dokument), <http://olc2.feld.cvut.cz/psb/psb.html> (stav k 6.11.2000)

**Vlastivědný sborník Novojičínska
svazek 60/2010**

Vydávají: Muzeum Novojičínska, příspěvková organizace
a Zemský archiv v Opavě – Státní okresní archiv Nový Jičín

Nakladatel: Muzeum Novojičínska, příspěvková organizace
Sv. 60/2010 vychází v r. 2010
Náklad: 350 ks

ISBN 978-80-86388-84-7 (Zemský archiv v Opavě)
ISBN 978-80-87359-04-4
ISSN 1214-8032

Řídí redakční rada s předsedou PhDr. Karlem Chobotem,
členové: prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc., PaedDr. Tomáš Bouda, PhDr. Sylva Dvořáčková,
PhDr. Emanuel Grepl, PhDr. Jiří Jurok, CSc., PhDr. Zora Kudělková, PhDr. Karel Müller,
doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D., Mgr. Pavel Šustala, PhDr. Jaroslav Zezulčík.

Jazyková korektura: PhDr. Zora Kudělková
Výkonný redaktor: Irena Jašíková
Výtvarný redaktor: Bc. Vladimíra Tomančáková

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí.
Rozšiřuje redakce (Muzeum Novojičínska, p. o. a jeho pobočky), kde si lze Vlastivědný sborník
(i jeho starší, zlevněná čísla od r. 1967) telefonicky, písemně či e-mailem objednat a zakoupit.

Adresa redakce: Muzeum Novojičínska, p. o., ul. 28. října 12, 741 01 Nový Jičín
Telefon: 556 701 156, 556 705 393
e-mail: ovmnj@atlas.cz, www.muzeum.novy-jicin.cz

Tisk: Tiskárna KONTEXT, s. r. o., Nový Jičín

Na obálce použit výřez Komenského mapy Moravy z r. 1627

